

บรรณานุกรม

- หนังสือ ✓
- ชนชัย ยมจินดา. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : ห.จ.ก. สิบเจ็ดการพิมพ์, 2526.
- ปรีชญ์ อังกรานันท์, นพทล อัมกระจำง. การบริหารงานเร่งรัดจัดเก็บหนี้ภาษีอากรและการบัญชี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสาส์น, 2522.
- ประดุกติ เกตุพิท. การบริหารงานเร่งรัดภาษีอากรค้างและระเบียบปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสาส์น, 2526.
- ไพจิตร โรจนวานิช. "ประมวลวิธีฎากร." กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สามเจริญพานิช, 2527.
- วิทย์ คันทยกุล. กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2526.
- ศุภชัย วรณกุล. ความรู้เกี่ยวกับภาษีสรรพากรและระเบียบ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสาส์น, 2525.
- สมชัย ฤชพันธ์. การเงินธุรกิจและการภาษีอากร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์, 2526.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ชวยชัย ชะบา. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ หจก. หนึ่งเจ็ดการพิมพ์, 2526.
- บทความ
- เจริญ ฆฤทิมานนท์, "การสร้างควมสมัครใจในการเสียภาษีของผู้เสียภาษี." สรรพากรสาส์น 31 (กันยายน - ตุลาคม 2527) : 73.
- _____. "การปรับปรุงการบริหารงานภาษีอากรของกรมสรรพากรในรอบระยะเวลา 25 ปี." สรรพากรสาส์น 30 (กันยายน - ตุลาคม 2526) : 53.
- สุรศักดิ์ ประสงค์, "ประวัติกรมสรรพากร." สรรพากรสาส์น(กันยายน 2509) : 249-266.
- เอกสารอื่น ๆ
- นพทล อัมกระจำง. "บันทึกภาษีอากร." กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สามเจริญพานิช, 2527.
- ข้าราชการและพลเรือน, สำนักงานคณะกรรมการ. "มาตรฐานการกำหนดตำแหน่งข้าราชการ." กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการและพลเรือน. 2522.
- งบประมาณ, สำนัก. "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2523." กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการเลขาธิการรัฐมนตรี, 2522.

- งบประมาณ, สำนัก. "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2525." กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการรัฐมนตรี, 2524.
- "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2526." กรุงเทพมหานคร :
พิมพ์ที่ บริษัท โพรเฟสชันแนล พับลิชชิ่ง จำกัด, 2525.
- "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2527." กรุงเทพมหานคร :
พิมพ์ที่ บริษัท โพรเฟสชันแนล พับลิชชิ่ง จำกัด, 2526.
- "งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2528." กรุงเทพมหานคร :
พิมพ์ที่ บริษัท โพรเฟสชันแนล พับลิชชิ่ง จำกัด, 2527.
- "รายละเอียดประกอบงบประมาณประจำปี 2527." กรุงเทพมหานคร :
พิมพ์ที่ ห.จ.ก. การพิมพ์พระนคร, 2527.
- "การจัดทำงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2529." กรุงเทพมหานคร :
สำนักงบประมาณ, 2528. (อักษรสำนวน).
- สรรพากร, กรม. "พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2527."
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ห.จ.ก. สันทวี, 2527.
- "นโยบายของกรมสรรพากร." กรุงเทพมหานคร: กรมสรรพากร , 2527.
(อักษรสำนวน) .
- "การบริหารภาษีอากร." กรุงเทพมหานคร: กรมสรรพากร, 2525. (อักษรสำนวน).
- "การวิเคราะห์แบบแสดงรายการ." กรุงเทพมหานคร: กรมสรรพากร, 2528.
(อักษรสำนวน).
- "รายงานประจำปีงบประมาณ 2525." กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ บริษัท
นวกนก จำกัด, 2526.
- "รายงานประจำปีงบประมาณ 2526." กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ บริษัท
นวกนก จำกัด, 2527.
- "รายงานผลการจัดเก็บภาษีอากร ประจำปีงบประมาณ 2527" กรุงเทพมหานคร:
กองกรรมวิธีแบบแสดงรายการ. กรมสรรพากร, 2528.
- สรรพากรถาวร, ชมรม "การแบ่งส่วนราชการกรมสรรพากร พ.ศ. 2525." กรุงเทพฯ :
พิมพ์ที่บริษัท วิคทอรี เทาเวอร์พอยท์ จำกัด, 2525.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่บุคคลหรือหน่วยภาษีดังต่อไปนี้ (1) บุคคลธรรมดา (2) ห้างหุ้นส่วนสามัญมิได้จดทะเบียน (3) คณะบุคคลที่มีชนิดบุคคล (4) ผู้ถึงแก่ความตายก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการเงินได้ (5) กองมรดกของผู้ตายที่ยังมิได้แบ่ง

หน่วยภาษีดังกล่าวข้างต้นจะเสียภาษีก็ต่อเมื่อมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

2. กำหนดเวลาเสียภาษี

(1) การเสียภาษีครั้งแรก (หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า "ภาษีครึ่งปี") ต้องนำเงินได้ที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายนไปยื่นรายการเสียภาษีภายในเดือนกันยายนของปีนั้น ๆ

(2) การเสียภาษีครั้งที่สอง (หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า "ภาษีประจำปี") ต้องนำเงินได้ที่ได้รับตลอดปีประจิดทิน (มกราคม - ธันวาคม) ไปยื่นรายการเสียภาษีภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป โดยนำจำนวนภาษีที่เสียไว้ครั้งแรกหักออกก่อน

3. วิธีคำนวณภาษี

วิธีคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอาจเขียนเป็นแบบวิธีได้ดังนี้

<u>วิธีที่ 1</u>	<u>ตั้ง</u>	เงินได้พึงประเมิน	0 0 0
	<u>หัก</u>	ค่าใช้จ่าย (ตามที่กฎหมายกำหนด)	0 0
		เหลือเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	0 0 0
	<u>หัก</u>	ค่าลดหย่อน (ตามที่กฎหมายกำหนด)	0 0
		เหลือเป็นเงินได้สุทธิ	0 0 0
	<u>คูณ</u>	อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	0 0
		∴ เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย (ถ้ามากกว่า - วิธีที่ 2)	0 0 0

<u>วิธีที่ 2</u>	ทั้ง	เงินไต่พึงประเมิน (เว้นเงินเกินค่าจ้าง)	XXX
	คูณ	ร้อยละ 0.5 (..... $\frac{0.5}{100}$)	XX
		∴ เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย (ถ้ามากกว่า - วิธีที่ 1)	XXX

4. แบบแสดงรายการที่ใช้นเสียภาษี

แบบแสดงรายการที่ใช้นเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องใช้ตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ดังนี้

- (1) แบบแสดงรายการเสียภาษีครั้งแรก (ภาษีครึ่งปี) ได้แก่ แบบ ภ.ง.ด.94
- (2) แบบแสดงรายการเสียภาษีครั้งที่สอง (ภาษีประจำปี) มีดังนี้
  - ภ.ง.ด. 90 สำหรับผู้มีเงินได้ทั่วไปหรือมีเงินได้หลายประเภทและกองมรดก
  - ภ.ง.ด. 91 สำหรับผู้มีเงินได้เฉพาะจากการจ้างแรงงานประเภทเดียว
  - ภ.ง.ด. 92 สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ใช้นิติบุคคล

5. สถานที่ชำระภาษี

- (1) ผู้เสียภาษีที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ชำระภาษี ณ ที่ว่าการเขตท้องที่ หรือจะชำระภาษี ณ กองคลัง กรมสรรพากร ก็ได้
- (2) ผู้เสียภาษีที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ชำระภาษี ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่

6. บทกำหนดโทษ

- (1) ความรับผิดทางอาญา การไม่ยื่นรายการเสียภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด มีความผิดทางอาญาต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- (2) ความรับผิดทางแพ่ง การไม่ยื่นรายการหรือไม่ยื่นรายการเสียภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีภาษีต้องเสียจะต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน กรณีเจ้าพนักงานออกหมายเรียกตรวจสอบจะต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียด้วย

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ นิติบุคคลหรือหน่วยภาษีดังต่อไปนี้

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(ก) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

(ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัด

(ค) บริษัทจำกัด

(ง) บริษัทมหาชนจำกัด

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

และกระทำการกิจการในท้องถิ่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทยด้วย

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

และกระทำการกิจการในท้องถิ่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทยด้วย และกิจการที่ทำนั้นเป็นกิจการประเภทการขนส่งผ่านประเทศต่าง ๆ

(ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3)

(4) (5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

(ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

มีลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทนหรือผู้ทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย

(3) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางการค้าหรือหากำไร โดย

(ก) รัฐบาลต่างประเทศ

(ข) องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือ

(ค) นิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(4) กิจการร่วมค้า ได้แก่ กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางการค้าหรือหากำไร

ระหว่าง

(ก) บริษัทกับบริษัท

- (ข) บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- (ค) ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- (ง) บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือนิติบุคคลอื่น

(5) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็นองค์การสาธารณกุศล

2. วิธีการเสียภาษี

ประมวลรัษฎากร ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานภาษีที่แตกต่างกันดังนี้

(1) กำไรสุทธิ

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ ได้แก่

- (ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
- (ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย และการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย

(ค) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(ง) กิจการร่วมค้า

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิในอัตราร้อยละ 40 สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 30

(2) รายรับก่อนหักรายจ่าย

ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากยกกรายรับก่อนหักรายจ่าย ได้แก่

- (ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย และการที่ท่านั้น เป็นกิจการประเภทการขนส่งผ่านประเทศต่าง ๆ

กิจการขนส่งระหว่างประเทศนี้จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 3 ของค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม และค่าระวางจากการขนคนโดยสารหรือขนของ

(ข) มูลนิธิหรือสมาคม

มูลนิธิหรือสมาคมซึ่งประกอบกิจการที่มีรายได้ ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ในอัตราร้อยละ 5 หรือร้อยละ 1

(3) เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมิน ดังต่อไปนี้ ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

(ก) เงินได้จากการรับทำงานให้

(ข) ค่าแห่งกุศลวิมล ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น

(ค) เงินได้ที่เป็นดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนแบ่งกำไร และผลประโยชน์ที่ได้จากการถือหุ้น

(ง) เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน

(จ) เงินได้จากวิชาชีพอิสระ

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศดังกล่าวต้องเสียภาษีเงินได้จากเงินได้ที่ได้รับ โดยให้ผู้จ่ายเงินทำการหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 25 (หรือร้อยละ 20)

(4) การจำหน่ายกำไรออกไปนอกประเทศ

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จำหน่ายเงินกำไรหรือเงินประเภทอื่นใดที่กันไว้จากกำไรหรือที่ถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 20 ของเงินกำไรที่จำหน่ายนั้น

3. กำหนดเวลาเสียภาษี

(1) การเสียภาษีครั้งแรก (หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า "ภาษีที่เก็บจากประมวลการกำไรสุทธิ" หรือ "ภาษีครั้งแรกระยะเวลาบัญชี") ต้องยื่นรายการเสียภาษีภายใน 2 เดือน นับแต่วันสุดท้ายของครั้งแรกระยะเวลาบัญชีแรก

4. วิธีคำนวณภาษีจากกำไรสุทธิ

(1) การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติ อาจเขียนเป็นแบบวิธีใดดังนี้

<u>รายได้</u>	ทุกประเภทตามวัตถุประสงค์ที่ได้ในรอบระยะเวลาบัญชี ไม่ว่าจะ เป็นรายได้ขายทุนหรือรายได้จากการดำเนินงานตามปกติหรือไม่ก็ตาม	x x x (1)
<u>หักรายจ่าย</u>	ตามความจำเป็นและสมควรตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดโดยกฎหมาย รวมทั้งค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน	x x
	รายจ่ายอื่นที่กฎหมายยินยอมให้หักและมีค่าใช้จ่าย x x	
	ผลเสียหายหรือผลขาดทุนอื่น ๆ	x x <u>xxx</u> (2)
<u>กำไร</u>	(หรือขาดทุน)	<u>xxx</u> (3)
<u>หัก</u>	(บวก) ผลขาดทุนสุทธิของรอบระยะเวลาบัญชี ก่อนยกมา ไม่เกิน 5 ปี ก่อนปีปัจจุบัน	<u>xxx</u> (4)
<u>กำไร</u>	(ขาดทุน) ก่อนหักค่าการกุศลสาธารณะ	<u>xxx</u> (5)
<u>หัก</u>	ค่าการกุศลสาธารณะร้อยละ $\frac{1}{101}$ ของ (5) เฉพาะเมื่อมีกำไร	<u>xxx</u> (6)
	กำไรสุทธิเสียภาษี (ขาดทุนสุทธิ)	<u>xxx</u> (7)
<u>คูณ</u>	อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล (ถ้ามีกำไรสุทธิ)	<u>xx</u> (8)
	∴ เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย	x x x

(2) ในกรณีที่เป็นการปรับปรุงยอดกำไรจากการคำนวณภาษีของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เพื่อหายอดกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษี อาจเขียนเป็นแบบวิธีใดดังนี้

<u>กำไรสุทธิ</u>	จากการคำนวณภาษีของบริษัท	x x x (1)
<u>บวก</u>	รายได้ขายทุน	
	รายได้ที่มีใบรายได้ตามปกติของธุรกิจ	
	รายจ่ายที่คงห้ามหรือส่วนที่เกินเงื่อนไข	<u>xxx</u> (2)
<u>กำไร</u>	(หรือขาดทุน)	<u>xxx</u> (3)
<u>หัก</u>	ผลเสียหายหรือขาดทุนอื่น	<u>xxx</u> (4)

กำไร	(ขาดทุน) ก่อนหักค่าการกุศลสาธารณะ	XXX	(5)
หัก	การกุศลสาธารณะร้อยละ $\frac{1}{101}$ ของ (5) เฉพาะเมื่อมีกำไร	XXX	(6)
	กำไรสุทธิเสียภาษี (ขาดทุนสุทธิ)	XXX	(7)
คูณ	อัตรารายได้เงินได้นิติบุคคล (ถ้ามีกำไรสุทธิ)	XX	(8)
	∴ เป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสีย	<u>XXXX</u>	

5. อัตรารายได้คำนวณจากกำไรสุทธิ

- (1) บริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ร้อยละ 30
- (2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่นนอกจาก (1) ร้อยละ 40

6. แบบแสดงรายการที่ใช้นเสียภาษี

แบบแสดงรายการที่ใช้นเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลต้องทำตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ดังนี้

- (1) แบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดเก็บจากประมาณการกำไรสุทธิ (ภาษีครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี) ได้แก่ แบบ ภ.ง.ด. 51
- (2) แบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดเก็บจากกำไรสุทธิ แบบ ภ.ง.ด. 50 (ต้องแนบบัญชีงบดุล บัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุน มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ตรวจสอบและรับรอง ประกอบด้วย)

7. สถานที่ชำระภาษี

- (1) บริษัทฯ ที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครชำระภาษี ณ ที่ว่าการเขตท้องที่ หรือจะชำระ ณ กองคลัง กรมสรรพากร ก็ได้
- (2) บริษัทฯ ที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นชำระภาษี ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่

8. บทกำหนดโทษ

- (1) ความรับผิดทางอาญา การไม่ยื่นรายการเสียภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด มีความผิดทางอาญาต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- (2) ความรับผิดทางแพ่ง การไม่ยื่นรายการหรือไม่ยื่นรายการเสียภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดและมีภาษีต้องเสียจะต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน กรณีเจ้าพนักงานออกหมายเรียกตรวจสอบจะต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียด้วย

การเสียภาษีการค้า

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีการค้า คือ ผู้ประกอบการค้าตามประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก่ ผู้ผลิตสินค้า, ผู้นำสินค้าเข้า, ผู้ส่งสินค้าออก, ผู้ขายสมุคเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ต่อแรก, ผู้ขายทุกทอดซึ่งทองคำ ทองคำขาว เงิน นาก เพชร พลอย ทับทิม ฯลฯ ผู้ประกอบกิจการโรงสีโรงเลื่อย, ผู้ประกอบกิจการสถานอาบอบนวด, ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า, ผู้ประกอบกิจการโรงแรมและภัตตาคาร, ผู้ประกอบกิจการโรงรับจำนำ, นายหน้าตัวแทนผู้ทอดตลาด, ผู้ขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหากำไร, ผู้ประกอบกิจการธนาคารหรือเยี่ยงธนาคาร, และผู้รับประกันภัย ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ประกอบการค่านั้นจะเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล คณะบุคคลหรือรัฐวิสาหกิจ ที่ประกอบการค้าในราชอาณาจักร

2. กำหนดเวลาเสียภาษี

ผู้ประกอบการค้า (โดยทั่วไป) ต้องยื่นแบบแสดงรายการการค้าเป็นรายเดือน ภาษีไม่ว่าในเดือนนั้น ๆ จะมีรายรับหรือไม่ โดยต้องยื่นรายการเสียภาษีภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปทุกเดือน

กำหนดเวลาการเสียภาษีดังกล่าวอธิบดีกรมสรรพากรจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้ เช่น

(1) ผู้นำสินค้าเข้าหรือส่งสินค้าออกกำหนดให้ชำระภาษีการค้า ณ ค่านศุลกากร ในวันนำเข้าหรือวันส่งออก

(2) ผู้ให้เช่าเครื่องเรือนหรือของใช้ที่เช่าประจำอยู่กับโรงเรือนที่ให้เช่ากำหนดให้ชำระภาษีการค้าปีละครั้ง ภายในวันที่ 15 มกราคมของปีถัดไป

3. วิธีคำนวณภาษี

<u>ตั้ง</u>	รายรับจากการประกอบการค้า	X X X
<u>คูณ</u>	อัตราภาษีการค้า	<u> X X</u>
	เป็นจำนวนภาษีการค้า	X X X
<u>บวก</u>	ภาษีส่วนท้องถิ่นอีกร้อยละ 10	<u> X X</u>
	∴ รวมเป็นเงินภาษีที่ต้องเสียทั้งสิ้น	<u><u> X X X</u></u>

4. แบบแสดงรายการที่ใช้ยื่นเสียภาษี

แบบแสดงรายการที่ใช้ยื่นเสียภาษีการค้าต้องใช้ตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ได้แก่ แบบ ภ.ศ. 40 ขอได้ที่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรมสรรพากร สำนักงานสรรพากรจังหวัดหรือสำนักงานสรรพากรอำเภอทุกแห่ง

5. สถานที่ชำระภาษี

(1) ผู้ประกอบการค้าที่มีสถานการค้าอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ชำระภาษี ณ ที่ว่าการเขตท้องที่ที่สถานการค้าตั้งอยู่ หรือ ณ กองคลัง กรมสรรพากร สำหรับการค้าประเภทการค้า 1. (การผลิตค้าขาย หรือค้าทุกชนิด) ประเภทการค้า 4. การรับจ้างทำของ และประเภทการค้า 7. โรงแรมและภัตตาคาร ต้องยื่นแบบแสดงรายการการค้าและชำระภาษีการค้า ณ ที่ว่าการเขตท้องที่ที่สถานการค้าตั้งอยู่เท่านั้น

(2) ผู้ประกอบการค้าที่มีสถานการค้าอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ชำระภาษี ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานการค้าตั้งอยู่

แบบแสดงรายการค้านั้นต้องยื่นแยกเป็นรายสถานการค้า หากจะยื่นรวมกันต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อน

6. บทกำหนดโทษ

(1) ความรับผิดทางอาญา การไม่ยื่นแบบแสดงรายการการค้าภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด มีความผิดทางอาญาต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

(2) ความรับผิดทางแพ่ง การไม่ยื่นแบบแสดงรายการการค้า หรือไม่ยื่นแบบแสดงรายการการค้าภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีภาษีต้องเสียจะต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนและเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษีค้าง

การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี

การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประมวลรัษฎากรกำหนดให้ผู้มีเงินได้ยื่นรายการเสียภาษี (ประจำปี) ปีละครั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป สำหรับการเสียภาษีตั้งแต่ปีภาษี 2526 เป็นต้นไป กฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้บางประเภทยื่นรายการเสียภาษีครั้งปีเพิ่มขึ้นอีกกรณีหนึ่งภายในเดือนกันยายนของปีภาษีนั้น ซึ่งมีหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

1. บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษี ได้แก่ บุคคลซึ่งมีเงินได้ตาม 2. ดังต่อไปนี้

- (1) บุคคลธรรมดา
- (2) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีได้จดทะเบียน
- (3) คณะบุคคล
- (4) ผู้ที่ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี หรือ
- (5) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง

2. ประเภทเงินได้ที่ต้องยื่นรายการเสียภาษี ได้แก่ เงินได้พึงประเมินเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทดังต่อไปนี้

(1) เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระ ซึ่งได้แก่ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี และประณีตศิลปกรรม ตามมาตรา 40 (6) แห่งประมวลรัษฎากร

(2) เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญตามมาตรา 40 (7) แห่งประมวลรัษฎากร

(3) เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่น ๆ รวมทั้งเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ไม่ว่าจะได้มาโดยวิธีใด ตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีมีเงินได้ประเภทอื่นรวมอยู่ด้วย (เช่นมีเงินได้ตามมาตรา 40 (1) การยื่นรายการนั้นให้นำเฉพาะเงินได้ตามมาตรา 40 (6) (7) (8) เท่านั้นมายื่นรายการเสียภาษี ส่วนเงินได้ประเภทอื่น (ถ้ามี) ไม่คองนำมารวมคำนวณภาษีแต่ประการใด ในกรณีมีเงินได้ประเภทอื่นแต่ไม่มีเงินได้ตามมาตรา 40 (6) (7) (8) ก็ไม่ต้องยื่นรายการเสียภาษีเงินได้ครั้งปีตามกฎหมาย

สำหรับการยื่นรายการเสียหายของสามีและภริยาที่ต่างฝ่ายต่างมีเงินได้และอยู่ร่วมกันตามมาตรา 57 ตรี ให้สามีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียหาย เว้นแต่ถ้าสามีไม่มีเงินได้ใด ๆ แล้ว ภริยาจะต้องเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นรายการเสียหายเอง ในกรณีสามีมีเงินได้ตามมาตรา 40 (1) ภริยาไม่มีเงินได้ตามมาตรา 40 (8) กรณีเช่นนี้ สามีมีหน้าที่นำเฉพาะเงินได้ของภริยาเท่านั้นมายื่นรายการเสียหายครั้งมี

3. จำนวนเงินได้พึงประเมินขั้นต่ำที่ยื่นรายการเสียหาย กรมสรรพากรได้วางทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือความมากที่ กค.0802/10910 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2526 ว่าเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายนนั้นจะต้องมีจำนวนเงินได้ขั้นต่ำตามเกณฑ์ในมาตรา 56 จึงจะมีหน้าที่ยื่นรายการเสียหาย คือ

- (1) กรณีไม่มีสามีหรือภริยาที่มีเงินได้เกิน 12,000 บาท
- (2) กรณีมีสามีหรือภริยาที่มีเงินได้เกิน 24,000 บาท
- (3) กรณีทำหุ้นส่วนสามัญคณะบุคคลกองมรดกที่ยังมิได้แบ่งมีเงินได้เกิน 12,000 บาท

4. วิธีคำนวณภาษี

การคำนวณภาษี ให้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502 ซึ่งจะหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาหรือจะหักค่าใช้จ่ายจริงตามความจำเป็นและสมควรก็ได้ ส่วนการหักลดหย่อนให้หักได้เพียงถึงหนึ่งของค่าลดหย่อนตามปกติ เช่น กล่าวคือ ผู้มีเงินได้หรือคู่สมรสหักได้ 6,000 บาท บุตรหักได้คนละ 2,500 บาท (หรือ 3,500 บาท สำหรับบุตรที่กำลังศึกษา) เบี้ยประกันชีวิตหักได้ถึงหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริงในเดือนมกราคมถึงมิถุนายนแต่ต้องไม่เกิน 3,500 บาท เงินบริจาคหักได้ถึงหนึ่งของจำนวนเงินที่บริจาคจริงแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้ที่เหลือหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้วเหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ ค่าคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในกรณีผู้มีเงินได้พึงประเมินตามประเภทที่กำหนดดังกล่าวตั้งแต่ 30,000 บาท ขึ้นไป ต้องเสียภาษีไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.50 ของเงินได้พึงประเมิน

ภาษีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย (ถ้ามี) ระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายนในปีภาษีดังกล่าว ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีครั้งมีได้

5. แบบแสดงรายการที่สูญเสียภาษี

การยื่นรายการให้ใช้แบบแสดงรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนด ซึ่งได้แก่ ภ.ง.ด. 94 เป็นแบบสำหรับยื่นรายการ และเสียภาษีครั้งปีตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 17)

ข้อสังเกต ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป ผู้มีเงินได้จะทวงนำเงินได้ที่ได้รับ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนธันวาคมมายื่นรายการ (ภ.ง.ด. 90) เสียภาษีประจำปีตามปกติโดยนำภาษีที่เสียไว้ครั้งปีดังกล่าวข้างต้นมาเป็นเครดิตในการคำนวณภาษี

6. กำหนดเวลายื่นรายการเสียภาษี

การยื่นรายการเสียภาษีเงินได้ครั้งปี จะต้องยื่นรายการและเสียภาษีภายในเดือนกันยายนของปีภาษีนั้น ๆ กล่าวคือต้องยื่นระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม - กันยายนของปีภาษี หากไม่ยื่นรายการหรือยื่นรายการพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นแล้วผู้เสียภาษีจะต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มและค่าปรับทางอาญาตามกฎหมาย (มาตรา 27 และมาตรา 35) ด้วย

7. สถานที่ยื่นรายการและชำระภาษี

การยื่นแบบแสดงรายการให้ยื่นต่อเจ้าพนักงาน ณ อำเภอท้องที่ที่มีเงินได้มีภูมิลำเนาอยู่สำหรับผู้มีเงินได้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครจะยื่นแบบแสดงรายการ ณ เขตใด หรือกองคลังกรมสรรพากรก็ได้

เมื่อคำนวณภาษีแล้วมีภาษีต้องชำระ ให้ชำระพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการ (ภ.ง.ด. 94) นั้น และถ้ามีภาษีต้องชำระตั้งแต่ 3,000 บาท จะขอผ่อนชำระเป็น 3 งวด งวดละเท่า ๆ กันก็ได้คือ

งวดที่ 1 ต้องชำระพร้อมการยื่นแบบแสดงรายการภายในวันที่ 30 กันยายน

งวดที่ 2 ต้องชำระภายในวันที่ 31 ตุลาคม

งวดที่ 3 ต้องชำระภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน

ถ้าภาษีงวดใดงวดหนึ่งมิได้ชำระภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะชำระภาษีเป็นรายงวด และจะต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา 27 (ร้อยละ 1.5 ต่อเดือน) อีกด้วย

8. ความรับผิดกรณีไม่ยื่นรายการเสียภาษี

(1) ความรับผิดทางแพ่ง

การไม่ยื่นรายการหรือไม่ยื่นรายการภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ (คือภายในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม - กันยายน) และมีภาษีที่ต้องเสียจะต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนตามมาตรา 27 ในกรณีเจ้าพนักงานออกหมายเรียกตรวจสอบจะต้องเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่า (กรณีไม่ยื่นรายการ) หรือ 1 เท่า (กรณียื่นรายการไม่ครบถ้วน) ของเงินภาษีที่ต้องเสีย

เบี้ยปรับดังกล่าวอาจจนหรือลดลงได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (คู่มือสั่งกรม-สรรพากรที่ ท. 21/2526)

(2) ความรับผิดทางอาญา

การไม่ยื่นรายการภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 17 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท ตามมาตรา 35 แห่งประมวลรัษฎากร (ปัจจุบัน กรมสรรพากรกำหนดค่าปรับขั้นต่ำสำหรับครั้งแรกไว้ 100 บาท)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี

การเสียภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนอกจากจะต้องยื่นรายการและชำระภาษีเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา 68 แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว กฎหมายยังกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นรายการ และชำระภาษีงวดหกเดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชีจากประมาณการกำไรสุทธิตามมาตรา 67 ทวิ ด้วย ดังนี้

1. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ครึ่งปี

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่ บริษัทจำกัด, บริษัทมหาชนจำกัด, ห้างหุ้นส่วนจำกัด, ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ บริษัทฯ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศที่กระทำการกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย, และบริษัทฯ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศมีลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทน หรือผู้ทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทยซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย

(3) กิจการซึ่งคำนวณการเป็นทางค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศหรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(4) กิจการร่วมค้า

ทั้งนี้ ไม่ว่าบริษัทฯ ดังกล่าวจะมีเงินทุนจดทะเบียนชำระแล้วเท่าใด และไม่ว่าจะมียอกรายรับหรือยอดขายจำนวนเท่าใด

บริษัทฯ ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ยังคงมีหน้าที่จัดทำประมาณการกำไรสุทธิและยื่นรายการภาษีเงินได้ครึ่งปี แต่ไม่ต้องชำระภาษี (ถ้ามี)

2. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ครึ่งปี

(1) บริษัทฯ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศที่กระทำการกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทยด้วย และกิจการที่กระทำนั้นเป็นการขนส่งระหว่างประเทศ

(2) บริษัทฯ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

(3) บริษัทฯ ประเภทนิติหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้

(4) บริษัทฯ ที่มีระยะเวลาบัญชีแรกหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายน้อยกว่า

12 เดือน

(5) บริษัทฯ ที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากรให้เปลี่ยนแปลงรอบระยะเวลาบัญชีและรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมีระยะเวลา 6 เดือนพอดีหรือน้อยกว่า

3. การจัดทำประมาณการกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ครึ่งปี

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากประมาณการกำไรสุทธินั้น กฎหมายกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจัดทำประมาณการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ (ทั้งปี) ซึ่งได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำหรือจะได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี ได้กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเท่าใด ให้นำกึ่งหนึ่งของกำไรสุทธิที่ประมาณการได้นั้นมาคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล คือ

(ก) ร้อยละ 30 สำหรับบริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(ข) ร้อยละ 40 สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น

การจัดทำประมาณการกำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีสำหรับหกเดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ทรี แห่งประมวลรัษฎากร ด้วย ซึ่งสามารถนำผลขาดทุนสุทธิตายมาไม่เกิน 5 ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบันมาถือเป็นรายจ่ายได้

ภาษีที่ชำระจากประมาณการกำไรสุทธินี้ กฎหมายให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

4. กำหนดเวลายื่นรายการและชำระภาษี

บริษัทฯ ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากประมาณการกำไรสุทธิ ต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีภายในกำหนดเวลา 2 เดือน นับแต่วันสุดท้ายของหกเดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

5. แบบแสดงรายการที่ใช้นำรายการและชำระภาษี

แบบแสดงรายการที่ใช้นำรายการและชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลจากประมาณการ

กำไรสุทธิไต่แกแบบ ภ.ง.ด. 51 โดยไม่ต้องแนบบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน

เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีบริษัทฯ มีหน้าที่จะทียื่นแบบ ภ.ง.ด. 50 พร้อมด้วยบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรอง ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี โดยนำเอาภาษีที่ชำระไว้ในครั้งรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวมาหักออกก่อน

6. สถานที่ที่ยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี

บริษัทฯ จะทียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีต่อเจ้าพนักงาน ณ อำเภอ/หรือเขตท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ สำหรับบริษัทฯ ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครจะยื่นแบบและชำระภาษี ณ กองคลัง กรมสรรพากร ก็ได้

7. ความรับผิดชอบ

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากประมาณการกำไรสุทธิ หากประมาณการกำไรสุทธิผิดพลาด หรือไม่ยื่นรายการหรือยื่นรายการเกินกำหนดเวลา บริษัทฯ จะต้องรับผิดชอบนี้

(ก) กรณีจัดทำประมาณการผิดพลาด

การประมาณการกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีครั้งรอบระยะเวลาบัญชี กฎหมายยอมให้ประมาณการกำไรสุทธิผิดพลาดเคลื่อนจากที่เป็นจริงได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ๆ แต่ถ้าประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ถ้ามีเหตุอันสมควร ก็ไม่ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นแต่ประการใด แต่ถ้าไม่มีเหตุอันสมควรต้องรับผิดชอบเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของภาษีที่ชำระขาด หรือของกึ่งหนึ่งของจำนวนภาษีที่ต้องเสียเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

อย่างไรก็ตาม "มีเหตุอันสมควร" ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป เช่น กรณีมีเหตุสุ่ววิสัยเกิดขึ้นผู้ไปยื่นรายการประสมอุบัติเหตุอื่นรายการไม่ทัน ราคาตลาดโลกเปลี่ยนแปลงไปมาก อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเปลี่ยนแปลงไปมากทำให้มีกำไรมากขึ้น ประมูลงานพิเศษได้ หรือมีกฎหมาย ระเบียบของทางราชการกำหนดขึ้นใหม่หรือถูกยกเลิกไป อันเป็นผลต่อการดำเนินงานของกิจการ ฯลฯ เป็นต้น

(ข) กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการหรือยื่นเกินกำหนดเวลา

บริษัท ที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีจากประมาณการกำไรสุทธิ มิได้ยื่นแบบแสดงรายการ หรือยื่นเกินกำหนดเวลาจะต้องรับผิดชอบเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนภาษีที่ต้องชำระตามประมาณการฯ

(ค) กรณีไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51 หรือไม่ยื่นภายในกำหนดเวลาต้องรับผิดชอบทางอาญาระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาทด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามประมวลรัษฎากร
สำหรับเงินเคื่อน ค่าจ้าง

1. หลักเกณฑ์การหักภาษี ณ ที่จ่าย

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย หมายถึง จำนวนเงินที่กฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้หักเงินซึ่งตนจ่ายให้แก่ผู้รับไว้ ส่วนหนึ่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด แล้วนำส่งแก่รัฐ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระในการชำระภาษีของผู้มีเงินได้ ทั้งเป็นการสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในภาคของรัฐบาล

ภาษีเงินได้ที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย กฎหมายถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีประจำปี กล่าวคือ เมื่อคำนวณภาษีประจำปีได้จำนวนเท่าใด ก็นำภาษีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายหักออก เหลือเท่าใด ต้องชำระเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่จะต้องเสีย แต่ถ้าหักไว้เกินกว่าจำนวนที่จะต้องเสียจริง ผู้มีเงินได้ก็มีสิทธิขอคืนเงินภาษีส่วนที่ถูกหักไว้เกินนั้น ภายในกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งปีซึ่งได้ถูกหักภาษีไว้เกิน

การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย สำหรับเงินเคื่อนหรือค่าจ้าง ประมวลรัษฎากรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ ดังนี้

"ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) และ (2) ให้คูณเงินได้พึงประเมินที่จ่ายด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่ายเพื่อให้ได้จำนวนเงินเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี แล้วคำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา 48 เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด ให้หารด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย ได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใดให้หักเป็นเงินภาษีไว้เท่านั้น

ถ้าการหารด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่ายตามความในวรรคก่อนไม่ลงตัวเหลือเศษเท่าใดให้เพิ่มเงินเท่าจำนวนที่เหลือเศษนั้นรวมเข้ากับเงินภาษีที่จะต้องหักไว้ครั้งสุดท้ายในปีนั้น เพื่อให้ยอดเงินภาษีที่หักรวมทั้งปีเท่ากับจำนวนภาษีที่จะต้องเสียทั้งปี" (มาตรา 50 (1))

2. สูตรการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย

<u>ตั้ง</u>	เงินได้พึงประเมินคราวละ	X X X X	บาท
<u>คูณด้วย</u>	จำนวนคราวที่จะต้องจ่ายทั้งปี	<u> X X</u>	"
<u>เท่ากับ</u>	เงินได้พึงประเมินทั้งปี	X X X X X	"
<u>หัก</u>	ค่าใช้จ่ายร้อยละ 30 (ไม่เกิน 40,000)	<u> X X X X X</u>	"
<u>เหลือ</u>	เงินได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว (ทั้งปี)	X X X X X	"
<u>หัก</u>	ลดหย่อนส่วนตัว 13,000 บาท		
	ภริยา 13,000 "		
	บุตร <u> X X X X</u> " (6,000 หรือ 8,000)		
	รวม <u> X X X X X</u> "	X X X X	"
<u>เหลือ</u>	เงินได้สุทธิ (ทั้งปี)	X X X X X	"
	ภาษีเงินได้ทั้งปี (คำนวณตามอัตราภาษี)	X X X	"
<u>หารด้วย</u>	จำนวนคราวที่จะต้องจ่ายทั้งปี	<u> X X X</u>	"
<u>ผลลัพธ์</u>	เป็นภาษีที่ต้องหัก ณ ที่จ่ายแต่ละคราว	<u> X X</u>	"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการจดทะเบียนการค้า

การจดทะเบียนการค้าเป็นวิธีปฏิบัติอย่างหนึ่งตามบทบัญญัติในประมวลระฎการว่าด้วยภาษีการค้า ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักในการควบคุมจ้กเก็บภาษีการค้า ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามย่อมมีความผิดตามกฎหมาย การจดทะเบียนการค้ามีวิธีปฏิบัติที่ควรทราบดังนี้

1. ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนการค้า

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนการค้า คือ ผู้ประกอบการค้าตามประมวลระฎการ ซึ่งได้แก่ ผู้ผลิตสินค้า, ผู้นำสินค้าเข้า, ผู้ส่งสินค้าออก, ผู้ขายสมุคเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ทอดแรก, ผู้ขายทุกทอดซึ่งทองคำ ทองคำขาว เงิน นาก เพชร พลอย ทับทิม ฯลฯ, ผู้ประกอบกิจการโรงสีโรงเลื่อย, ผู้ประกอบกิจการสถานอาบอบนวด, ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า, ผู้ประกอบกิจการโรงแรมและภัตตาคาร, ผู้ประกอบกิจการโรงรับจำนำ, นายหน้าตัวแทนผู้ทอดตลาด, ผู้ขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหากำไร, ผู้ประกอบกิจการธนาคารหรือเยี่ยงธนาคาร, และผู้รับประกันภัย ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ประกอบการค้านั้นจะเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล คณะบุคคล หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ประกอบการค้าในราชอาณาจักร

2. กำหนดเวลาจดทะเบียนการค้า

ผู้ประกอบการค้า (ตาม 1.) ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าภายใน 30 วัน นับแต่วันเริ่มประกอบการค้า (กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเริ่มนับแต่วันที่ประกอบธุรกิจการค้าจริง มิใช่เริ่มนับแต่วันที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล)

3. สถานที่จดทะเบียนการค้า

(1) กรณีสถานการณ์ค้าตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นคำขอจดทะเบียนการค้าต่อเจ้าพนักงานสรรพากร ณ ฝ่ายบริการผู้เสียภาษี สำนักงานภาษีสรรพากรเขตพื้นที่ (ส.พ.ท.) ดังนี้

เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์		
เขตป้อมปราบฯ	ยื่นจดทะเบียนต่อ	ส.พ.ท. 1
เขตบางรัก เขตยานนาวา	"	ส.พ.ท. 2
เขตพญาไทย เขตปทุมวัน	"	ส.พ.ท. 3
เขตคูสิศ เขตบางเขน	"	ส.พ.ท. 4

เขตห้วยขวาง เขตพระโขนง	ยื่นจดทะเบียนต่อ	ส.พ.ท. 5
เขตบางกะปิ เขตมีนบุรี เขตหนองจอก		
เขตลาดกระบัง	"	ส.พ.ท. 6
เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่		
เขตหนองแขม เขตคลองจั่น		
เขตภาษีเจริญ	"	ส.พ.ท. 7
เขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตราชฎร์บูรณะ		
เขตบางขุนเทียน	"	ส.พ.ท. 8

(2) กรณีสถานการณ์ค้าตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนการค้าต่อเจ้าพนักงานสรรพากร ณ สำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอ นั้น ๆ

สำหรับสถานการณ์ค้าตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนการค้าต่อเจ้าพนักงานสรรพากรเขตพื้นที่บางละมุง หรือสรรพากรเขตพื้นที่หาดใหญ่ แล้วแต่กรณี

การยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนการค้าตาม (1) และ (2) ถ้ามีสถานการณ์ค้าหลายแห่ง ให้ยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนการค้าเป็นรายสถานการณ์ค้า

4. แบบพิมพ์ที่ใช้จดทะเบียนการค้า

แบบพิมพ์ที่ใช้ขออนุญาตจดทะเบียนการค้าต้องใช้ตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ได้แก่แบบ ภ.ค. 01 จำนวน 5 ฉบับ ขอให้ที่สำนักงานภาษีสรรพากรเขตพื้นที่ (ส.พ.ท.) สำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ที่จะขออนุญาตจดทะเบียนการค้า นั้น

5. หลักฐานที่ต้องนำไปประกอบการจดทะเบียน มีดังนี้

- (1) สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ประกอบการค้า
- (2) สำเนาสัญญาเช่าอาคารสถานการณ์การค้า (กรณีเช่าอาคารผู้อื่น)
- (3) สำเนาหนังสือสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วน (กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนมีใจจดทะเบียน)
- (4) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท (กรณีเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน) พร้อมทั้งสำเนาหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับ (กรณีเป็นบริษัทจำกัด)

(5) เอกสารอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่กรณีราย ๆ ไป เช่น หนังสือมอบอำนาจ
กรณีผู้ประกอบการค้าไม่อาจยื่นคำขอจดทะเบียนได้ด้วยตนเองจะมอบให้บุคคล
อื่นยื่นคำขอจดทะเบียนแทนก็ได้ โดยมีหนังสือมอบอำนาจปกติฉบับ 10 บาท

6. อัตราค่าธรรมเนียม

การจดทะเบียนการค้าไม่คงเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ

7. บทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน

(1) ความรับผิดทางอาญา การประกอบการค้าโดยมิได้จดทะเบียนการค้าภายใน
เวลาที่กฎหมายกำหนด มีความผิดทางอาญาคงระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับ
ไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ความรับผิดทางแพ่ง การประกอบการค้าโดยมิได้จดทะเบียนการค้า ต้อง
รับผิดเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษีตลอดระยะเวลาที่มิได้จดทะเบียนการค้า หรือเป็น
เงิน 200 บาทต่อเดือนหรือเศษของเดือนแล้วแต่อย่างไรจะมากกว่าด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

การขอมีเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร เป็นวิธีปฏิบัติอย่างหนึ่งตามท-
บัญญัติในประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักในการควบคุมและความสะดวกในการเสียภาษี
อากร ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามย่อมมีความผิด ตามกฎหมาย การขอมีเลขและบัตรประจำตัวผู้เสีย
ภาษีอากรมีวิธีปฏิบัติที่ควรทราบดังนี้

1. ผู้มีหน้าที่ขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ผู้มีหน้าที่ขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ได้แก่ (1) บุคคลผู้มีหน้าที่
เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล
ที่มีชื่อนิติบุคคล (2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และ (3) นายจ้างผู้จ่ายเงินได้พึง
ประเมินซึ่งมีหน้าที่กองหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามประมวลรัษฎากร

2. กำหนดเวลาขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ผู้เสียภาษีอากรต้องยื่นคำร้องขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรภายใน
60 วัน นับแต่วันมีเงินได้พึงประเมิน (กรณีบุคคลธรรมดา) หรือภายใน 60 วันนับแต่วัน
จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือวันที่ประกอบกิจการแล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง (กรณีบริษัทหรือ
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล)

3. สถานที่ขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

(1) ผู้เสียภาษีที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นคำขอเลขและบัตรประจำ
ตัวว่า ได้ ณ ฝ่ายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี กองกรมวิธีแบบแสดงรายการภาษี กรมสรรพ-
ากร อาคาร 8 ชั้น 1 ถนนจักรพงษ์ เขตพระนคร

(2) ผู้เสียภาษีที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดอื่น ยื่นคำขอเลขและบัตรประจำตัว
ได้ ณ สำนักงานสรรพากรจังหวัดนั้น ๆ

การขอมีเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีดังกล่าวใน (1) หรือ (2) ผู้เสียภาษี
จะยื่นคำขอ ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ก็ได้

4. แบบพิมพ์ที่ใช้ยื่นขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

แบบพิมพ์ที่ใช้ยื่นขอเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรต้องใช้แบบพิมพ์ตามแบบ

ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ได้แก่แบบ ล.ป. 1 จำนวน 1 ฉบับ ขอให้ฝ่ายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี กองกรมวิธีแบบแสดงรายการภาษีกรมสรรพากร สำนักงานสรรพากรจังหวัดหรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ที่ยื่นคำขอนั้น ๆ

5. หลักฐานที่ต้องนำไปประกอบการขอเลขและมีบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร มีดังนี้

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวบุคคลตามกฎหมายอื่น
- (2) สำเนาทะเบียนบ้าน
- (3) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท

กรณีผู้เสียภาษีไม่อาจยื่นคำขอเลขและมีบัตรประจำตัวฯ ได้ด้วยตนเองจะมอบให้บุคคลอื่นยื่นคำขอฯ แทนก็ได้ โดยมีหนังสือมอบอำนาจปีคแสดงมภ์อากร 10 บาท

6. อัตราค่าธรรมเนียม

การขอเลขและมีบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ

7. บทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน

การไม่ยื่นคำขอเลขและมีบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด มีความผิดทางอาญาต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

8. สถานที่ศึกษาค้นสอบถาม

ผู้เสียภาษีมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการขอเลขและมีบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร สอบถามรายละเอียดได้ ณ ฝ่ายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี กองกรมวิธีแบบแสดงรายการภาษี กรมสรรพากร และสำนักงานสรรพากรจังหวัดทุกแห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการขอใบผ่านภาษีอากร

การขอใบผ่านภาษีอากรเป็นวิธีปฏิบัติอย่างหนึ่งตามบทบัญญัติในประมวลรัษฎากร (มาตรา 4 ทวิ) กำหนดให้คนต่างด้าวที่จะเดินทางออกจากประเทศไทยยื่นคำร้องขอใบผ่านภาษีอากรก่อนออกเดินทาง ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามย่อมมีความผิดตามกฎหมาย การขอใบผ่านภาษีอากรมีวิธีปฏิบัติที่ควรทราบดังนี้

1. ผู้มีหน้าที่ขอใบผ่านภาษีอากร

ผู้มีหน้าที่ขอใบผ่านภาษีอากร ได้แก่ คนต่างด้าวที่จะเดินทางออกจากประเทศไทย ดังต่อไปนี้

(1) คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบสำคัญให้มิดินที่อยู่ในประเทศไทย (Certificate of Residence)

(2) คนต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้ามาในประเทศไทย เนื่องจากหน้าที่การงานหรือกิจการที่ทำในประเทศไทย ไม่ว่าจะได้รับการตรวจลงตราวีซ่าประเภทใด และไม่ว่าผู้นั้นจะได้รับเงินได้พึงประเมินในหรือนอกประเทศไทย

(3) คนต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยเฉพาะที่ได้รับการตรวจลงตราวีซ่าประเภท Nonimmigrant รหัส "B" (Business) และเป็นการเดินทางเข้ามาเพื่อประกอบธุรกิจในประเทศไทย

(4) คนต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้ามาในประเทศไทย และได้อยู่ในประเทศไทย ครั้งหนึ่งเกิน 90 วัน หรืออยู่ในประเทศไทยจำนวนหลายครั้ง แต่เมื่อรวมระยะเวลาที่อยู่ทั้งหมดในรอบปีปฏิทินเดียวกันถึง 180 วัน ไม่ว่าจะได้รับการตรวจลงตราวีซ่าประเภทใด และจะมีเงินได้พึงประเมินที่จะต้องเสียภาษีหรือไม่

ทั้งนี้ ไม่ว่าคนต่างด้าวนั้นจะอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาที่วันและไม่ว่าจะมีเงินได้พึงประเมินและหรือเงินภาษีอากรที่ต้องชำระด้วยหรือไม่

ข้อยกเว้น คนต่างด้าวซึ่งไม่ต้องขอรับใบผ่านภาษีอากร ได้แก่

(1) คนต่างด้าวซึ่งเดินทางผ่านประเทศไทย หรือคนต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้ามาและอยู่ในประเทศไทย (เพื่อเข้าร่วมประชุม เป็นวิทยากร หรือมาตามคำเชิญของหน่วยราชการ องค์กรของรัฐบาลหรือเพื่อการอื่น ๆ) ครั้งละไม่เกิน 14 วัน และรวมกันแล้วไม่เกิน 90 วันในปีภาษีหนึ่ง ๆ เว้นแต่

(ก) กรณีที่คนต่างด้าวนั้นเป็นนักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุหรือโทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพ หรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใด ๆ หรือ

(ข) กรณีที่เจ้าพนักงานมีหลักฐานว่าคนต่างด้าวนั้นมีเงินได้พึงประเมินในประเทศไทยถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร

(2) เจ้าหน้าที่หรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การสหประชาชาติ หรือทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในประเทศไทย

(3) เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล บุคคลในคณะทูต บุคคลในคณะกงสุล และบุคคลที่ถือว่าอยู่ในคณะทูตตามความตกลง

2. กำหนดเวลาขอใบผ่านภาษีอากร

คนต่างด้าวที่จะเดินทางออกจากประเทศไทย (ที่มีหน้าที่ต้องขอใบผ่านภาษีอากร) ต้องยื่นคำร้องขอใบผ่าน

3. สถานที่ยื่นคำร้องขอใบผ่านภาษีอากร

(1) กรณีคนต่างด้าวมียุติลาเนาหรือพักอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นคำร้องขอรับใบผ่านภาษีอากรต่ออธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ณ ฝ่ายใบผ่านภาษี กองปฏิบัติการกลาง กรมสรรพากร

(2) กรณีคนต่างด้าวมียุติลาเนาหรือพักอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ยื่นคำร้องขอรับใบผ่านภาษีอากรต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ณ สำนักงานสรรพากรจังหวัดที่มียุติลาเนาหรือพักอยู่

คนต่างด้าวที่มียุติลาเนาหรือพักอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ซึ่งอยู่ในท้องที่อำเภอที่ห่างไกลจากจังหวัด ไม่สะดวกที่จะเดินทางเข้ามายื่นคำร้องขอใบผ่านที่จังหวัด จะยื่นคำร้องต่ออำเภอท้องที่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายก็ได้

4. แบบพิมพ์ที่ใช้ยื่นขอใบผ่าน

แบบพิมพ์ที่ใช้ยื่นขอใบผ่านภาษีอากรต้องใช้ตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ได้แก่ แบบ ผ. 1 จำนวน 1 ฉบับ ขอได้ที่ฝ่ายใบผ่านภาษี กองปฏิบัติการกลาง กรมสรรพากร สำนักงานสรรพากรจังหวัด หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอท้องที่ที่จะยื่นคำร้องนั้น ๆ

5. หลักฐานที่ต้องนำไปประกอบการยื่นคำร้องขอใบผ่านภาษีอากร มีดังนี้

- (1) หนังสือเดินทาง
- (2) ใบสำคัญคนต่างด้าว
- (3) ใบสำคัญถิ่นที่อยู่
- (4) ใบอนุญาตทำงาน
- (5) แบบ ผ.4 หนังสือค่าประกัน
- (6) ภ.ง.ด. 1 และใบเสร็จรับเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับปีภาษีปัจจุบัน
- (7) หลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีที่ล่วงมาแล้วย้อนหลัง ประมาณ

5 ปี

- (8) สัญญาว่าจ้าง (กรณีที่มาขอรับใบผ่านภาษีอากรครั้งแรก)

6. การค้ำประกัน

การค้ำประกันจะต้องเป็นการค้ำประกันโดย

- (1) ธนาคารในวงเงินที่ค้ำเงินภาษีอากร หรือไม่ต่ำกว่า 20,000.- บาท
- (2) บุคคลผู้มีหลักทรัพย์เป็นโฉนดที่ดิน ต้องนำโฉนดที่ดินฉบับจริงมาแสดง
- (3) ข้าราชการการระดับ 5 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า
- (4) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการค้ำประกันตัวบุคคลโดย

จดทะเบียนไว้ที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ และบริษัทจะต้องมีหลักฐานคือ สำเนาหนังสือจดทะเบียนจากกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์ และลายเซ็นชื่อของผู้มีอำนาจแจ้งไว้ที่กรมสรรพากรด้วย

ข้อยกเว้นบางกรณีที่ไม่ต้องมีการค้ำประกัน คือ

ผู้ยื่นคำร้องมีเหตุผลสมควรที่จะต้องเดินทางออกจากประเทศไทยเป็นกรณีรีบด่วน และชั่วคราว และผู้ร้องมีหลักทรัพย์อยู่ในประเทศไทยพอค้ำค่าภาษีอากรที่ค้างและหรือที่ต้องชำระโดยผู้ร้องจะต้องทำบันทึกแสดงถึงทรัพย์สินของคนที่มียู่ในประเทศไทยไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งนำหลักฐานมาแสดงให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบด้วย

7. อัตราค่าธรรมเนียม

การขอใบผ่านภาษีอากรไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ

8. บทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน

(1) ความรับผิดทางอาญา คนต่างด้าวที่เดินทางออกจากประเทศไทยหรือพยายามเดินทางออกจากประเทศไทยต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

(2) ความรับผิดทางแพ่ง คนต่างด้าวไม่ยื่นคำร้องขอใบผ่านภาษีอากรหรือยื่นคำร้องแล้ว แต่ยังมีได้รับใบผ่านภาษีอากร ได้เดินทางหรือพยายามเดินทางออกจากประเทศไทยต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มร้อยละ 20 ของเงินภาษีอากรที่ต้องเสียทั้งสิ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการขอคืนเงินภาษีอากร

ภาษีอากรที่ผู้เสียภาษีเสียไว้เกิน เสียผิด เสียซ้ำ หรือเสียไว้โดยไม่มีหน้าที่ต้องเสีย ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนได้ภายในอายุความตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขของกฎหมายและระเบียบของทางราชการ การขอคืนเงินภาษีอากรมีวิธีปฏิบัติที่ควรทราบดังนี้

1. ผู้มีสิทธิขอคืนเงินภาษีอากร ได้แก่

- (1) ผู้เสียภาษีที่เสียภาษีอากรไว้เกิน เสียผิด เสียซ้ำ หรือเสียไว้โดยไม่มีหน้าที่ต้องเสีย
- (2) ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้เกินกว่าที่ควรต้องเสีย หรือถูกหักภาษีไว้โดยไม่มีหน้าที่ต้องเสีย
- (3) ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายได้นำเงินของคนส่งไว้เกิน ส่งผิด หรือส่งซ้ำ
- (4) ผู้ชำระภาษีอากรไว้ล่วงหน้า
- (5) ผู้ที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยสั่งให้ได้รับคืนเงินภาษีอากร
- (6) ผู้ที่ศาลพิพากษาให้ได้รับคืนเงินภาษีอากร

2. กำหนดเวลาใช้สิทธิร้องขอคืนเงินภาษีอากร

ผู้ที่จะขอคืนเงินภาษีอากรจะต้องยื่นคำร้องขอคืนภายในเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

- (1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ต้องยื่นคำร้องภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งปีซึ่งได้ถูกหักภาษีเกินไป (มาตรา 63)
- (2) ภาษีการค้า ในกรณีขายสินค้าคงเหลือ (ประเภทการค้า 1 และ 2) มีรายรับต่ำกว่ารายรับที่ได้คำนวณเสียภาษีไว้ในวันเลิกประกอบการค้า ต้องยื่นคำร้องภายใน 30 วัน นับแต่วันขายสินค้า (มาตรา 79 ทวิ)
- (3) อากรแสตมป์ ต้องยื่นคำร้องภายใน 6 เดือน นับแต่วันเสียอากรหรือค่าเพิ่มอากร (มาตรา 122)
- (4) กรณีอื่นนอกจาก (1) (2) (3) (เช่น การขอคืนเงินที่ชำระไว้พร้อมกับการยื่นแบบหรือชำระไว้ตามการประเมินของเจ้าพนักงานฯ) ต้องยื่นคำร้องภายใน 10 ปี นับแต่วันที่ชำระไว้เกิน (ป.พ.พ. มาตรา 164)

(5) กรณีขอคืนเงินภาษีอากรตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือคำพิพากษาของศาล ต้องยื่นคำร้องภายใน 10 ปี นับแต่วันทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษา

3. สถานที่ยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร

ผู้ที่ขอคืนเงินภาษีอากรไม่ว่าประเภทใด ๆ จะต้องยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

ก. ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมสรรพากร ณ กองภาษีหัก ณ ที่จ่ายและคืนเงินภาษีอากร

ข. ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ณ สำนักงานสรรพากร จังหวัด หรือ

ค. ที่ว่าการเขตหรือที่ว่าการอำเภอท้องที่ ที่สถานประกอบธุรกิจหรือสถานการค้า ตั้งอยู่ ในกรณีที่ไม่มีสถานประกอบธุรกิจหรือสถานการค้าจะยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการเขตหรือที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

4. แบบพิมพ์ที่ใช้ยื่นขอคืนเงินภาษีอากร

ผู้ที่ขอคืนเงินภาษีอากรจะต้องยื่นคำร้องตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด คือ

ก. การขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งจะต้องยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามกฎหมาย (มาตรา 56) ใช้แบบ ภ.ง.ด. 90 หรือ ภ.ง.ด. 91 เป็นคำร้องขอคืนเงินในขณะที่ยื่นแบบแสดงรายการก็ได้ แต่ต้องแนบหลักฐาน (1) หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย (2) หลักฐานการชำระเงินค่าเบี้ยประกันชีวิต และ (3) หลักฐานการบริจาคเงินเพื่อการกุศล (ถ้ามี)

ข. การขอคืนเงินภาษีอากร กรณีอื่นนอกจาก ก. (กรณีเสียภาษีไว้ผิด เสียซ้ำ หรือเสียไว้โดยไม่มีหน้าที่ต้องเสีย ฯลฯ) ใช้แบบ ค. 1 "คำร้องขอคืนเงินภาษีอากร" ยื่นขอคืนเป็นรายประเภทภาษีอากรประเภทละ 1 ฉบับ

ค. กรณีมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือคำพิพากษาคดีถึงที่สุดให้คืนเงินภาษีอากร อธิบดีกรมสรรพากรจะสั่งให้คืนเงินภาษีอากรโดยไม่มีคำร้องก็ได้

5. หลักฐานที่คองนำไปประกอบคำร้องขอคืนเงินภาษีอากร

ผู้ที่ยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรจะต้องแนบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับคำร้องขอคืนเงินเพื่อพิสูจน์ว่าได้เสียภาษีอากรเกินไป ดังนี้

ก. เอกสารแสดงเงินได้และภาษีหัก ณ ที่จ่าย

- (1) หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย (ตามมาตรา 50 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)
- (2) ใบรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามแบบ บก. 28 (กรณีหักภาษีในภูมิภาค เบิกเงิน)
- (3) ใบเสร็จรับเงินภาษีอากรกรมสรรพากร (กรณีเสียภาษีเกิน เสียผิด หรือเสียซ้ำ)
- (4) ใบเสร็จรับเงินขององค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นออกให้เพื่อแสดงการรับเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย
- (5) หนังสือรับรองตนเองตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (ในกรณีมีรายได้เป็นครั้งคราวหรือมีรายได้ไม่เต็มปี)
- (6) หนังสือรับรองการทำงานหรือหนังสือรับรองเงินเดือนครั้งสุดท้ายก่อนออกจากงานย้อนหลัง 12 เดือน (ในกรณีนายจ้างจ่ายเงินบำเหน็จให้ครั้งเดียวเมื่อออกจากงาน)
- (7) แบบ อ.ม. 6 ก. หรือ อ.ม. 6 ข. หรือคำมั่นทรสพที่เสียอากรแล้ว (สำหรับการขอคืนเงินอากรทรสพ)
- (8) ตราสารที่ชำระอากรไว้เกิน (สำหรับการขอคืนเงินอากรแสตมป์)
- (9) เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ ที่สนับสนุนหรือพิสูจน์ว่าได้เสียภาษีอากรไว้เกิน หรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้เกิน (เช่น แบบแสดงรายการเสียภาษีหรือนำส่งภาษี คำสั่งเจ้าพนักงานแบบ ภ.ค. 15 ก. แบบ ท.ป. 3 หรือ ท.ป. 3 ก. ฯลฯ)

ข. คำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษา ถึงที่สุดให้คืนเงินภาษีอากร

ค. หลักฐานแสดงการหักลดหย่อน สำหรับการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- (1) ใบสำคัญการสมรสหรือสำเนา (ถ้ามีคู่สมรส)
- (2) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อตัวเอง คู่สมรส และบุตรทุกคนที่มีชีวิตอยู่
- (3) หนังสือสำคัญการหย่า (กรณีขอหักลดหย่อนบุตรที่เกิดกับภริยาที่หย่าไปแล้ว หรือกรณีคู่สมรสต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ในปีที่หย่า)

(4) สำเนาหนังสือแสดงการจดทะเบียนรับรองบุตรหรือหนังสือแสดงการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม

(5) สำเนากรมธรรม์ประกันชีวิตของตนเองหรือคู่สมรส รวมทั้งใบเสร็จแสดงการชำระเงินเบี้ยประกัน (ถ้ามี)

(6) สำเนาใบรับเงินการบริจาคเงินเป็นสาธารณประโยชน์แก่องค์กรหรือสถานสาธารณกุศล (ถ้ามี)

ง. หลักฐานประกอบอื่น ๆ

(1) บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

(2) ใบมอบอำนาจ (กรณีมอบอำนาจให้ยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรแทน)

(3) ใบผ่านภาษีอากร (กรณีเป็นบุคคลต่างด้าว)

(4) หนังสือแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง)

(5) หนังสือรับรองการเป็นบุคคลคนเดียวกันของอำเภอ (ในกรณีชื่อตัว ชื่อสกุล ในหลักฐานต่าง ๆ ไม่ตรงกัน)

(6) หนังสือแปลงสัญชาติ

(7) หนังสือเดินทางหนังสือสำคัญประจำตัว (กรณีเป็นบุคคลต่างด้าว)

6. อัตราค่าธรรมเนียม

การขอคืนเงินภาษีอากร ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ

7. การขอรับเงินภาษีอากรคืน

(1) ผู้ขอคืนภาษีอากรหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจะต้องกรอกรายการใน "แบบแจ้งการคืนเงินภาษีอากร" ให้ถูกต้องครบถ้วน แล้วนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ ณ อำเภอที่ระบุไว้ในแบบแจ้งการคืนเงินภาษีอากร

(2) ผู้รับเงินจะต้องแสดง "บัตรประจำตัวประชาชน" และ "บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร" ต่อเจ้าหน้าที่ ถ้าเป็นนิติบุคคลให้แสดงใบมอบอำนาจและหนังสือรับรองของนิติบุคคลด้วย

(3) เมื่อได้รับเงินจากเจ้าหน้าที่ ผู้รับเงินจะต้องลงลายมือชื่อรับเงินไว้เป็นหลักฐานใน "แบบแจ้งการคืนเงินภาษีอากร" ทั้ง 2 ฉบับด้วย

(4) การขอรับเงินภาษีอากรคืนนี้จะให้ทางราชการคืนโดยโอนเข้าบัญชีเงินฝาก
 ณ ธนาคารที่ผู้เสียภาษีมีบัญชีเงินฝากไว้ก็ได้

8. สถานที่ที่ติดต่อสอบถาม

ผู้เสียภาษีอากรมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการขอคืนเงินภาษี สอบถามรายละเอียดได้
 ณ กองภาษีหัก ณ ที่จ่ายและคืนเงิน กรมสรรพากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบแสดงรายการภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- ภ.ง.ด. 1, 2, 3 แบบยื่นรายการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (เดือนละครั้ง) ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป
- ภ.ง.ด. 1 ก., 2 ก., 3 ก., แบบยื่นรายการแสดงการหักภาษีอากรรวมทั้งปี (ปีละครั้ง) ภายในเดือนมกราคมหรือ กุมภาพันธ์ของปีถัดไป
- ภ.ง.ด. 1, 1 ก. สำหรับเงินได้พึงประเมินประเภทเงินเดือน, ค่าจ้าง ฯลฯ (ภายในเดือนกุมภาพันธ์)
ภ.ง.ด. 2, 2 ก.
- ภ.ง.ด. 2, 2 ก. สำหรับเงินได้พึงประเมินประเภทค่าแห่งภูตวิมล, ค่าลิขสิทธิ์, ดอกเบี้ย, เงินปันผล ฯลฯ
- ภ.ง.ด. 3, 3 ก. สำหรับเงินได้พึงประเมินประเภทค่าเช่า, วิชาชีพอิสระ, ค่ารับเหมา, ธุรกิจ ฯลฯ
- ภ.ง.ด. 90, 91, 92 แบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีเงินได้ยื่นชำระภาษีต่ออำเภอ (ปีละครั้ง) ภายในเดือนมีนาคม ของปีถัดไป
- ภ.ง.ด. 90 สำหรับผู้มีเงินได้กรณีทั่วไป หรือกองมรดก
- ภ.ง.ด. 91 สำหรับผู้มีเงินได้จากการจ้างแรงงาน (ประเภทเดียว)
- ภ.ง.ด. 92 สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนละบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้อย่างบุคคลธรรมดา
- ภ.ง.ด. 93 แบบยื่นรายการขอเสียภาษีล่วงหน้าตามมาตรา 52 ทวิ
- ภ.ง.ด. 94 แบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้ครั้งปี สำหรับเงินได้ตามมาตรา 40 (6) (7) และ (8)

2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

- ภ.ง.ด. 50 แบบยื่นรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี (ปีละครั้ง) ยื่นต่ออำเภอ ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี
- ภ.ง.ด. 51 แบบยื่นรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งรอบระยะเวลาบัญชี ยื่นต่ออำเภอภายใน 60 วันนับแต่วันครบกำหนด 6 เดือนแรก
- ภ.ง.ด. 52 แบบยื่นรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกิจการขนส่งผ่านประเทศต่าง ๆ (ปีละครั้ง) ยื่นต่ออำเภอภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี
- ภ.ง.ด. 53 แบบยื่นรายการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับผู้จ่ายเงินได้เป็น เทศบาล สุขาภิบาล ฯลฯ ยื่นต่ออำเภอ (เดือนละครั้ง) ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป
- ภ.ง.ด. 54 แบบยื่นรายการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินให้บริษัทต่างประเทศ และ กรณีการจ่ายเงินกำไรไปต่างประเทศภายใน 7 วันนับแต่วันสิ้นเดือนหรือวันจำหน่ายกำไร
- ภ.ง.ด. 55 แบบยื่นรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของมูลนิธิหรือสมาคมยื่นชำระภาษีต่ออำเภอ ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี

3. ภาษีการค้า

- ภ.ค. 40 แบบยื่นรายการนำส่งภาษีการค้าหัก ณ ที่จ่าย สำหรับผู้จ่ายเงินยื่นนำส่งภาษีต่ออำเภอ (เดือนละครั้ง) ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป
- ภ.ค. 44 แบบยื่นรายการนำส่งภาษีการค้าหัก ณ ที่จ่าย สำหรับผู้จ่ายเงินยื่นนำส่งภาษีต่ออำเภอ (เดือนละครั้ง) ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

แผนการเสียภาษีสรรพากร

วันที่	มกราคม	วันที่	พฤษภาคม	วันที่	กันยายน
	7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนธันวาคม 2527 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนธันวาคม 2527 และสำหรับ ภาษีการค้าเครื่องเรือน ปี 2527 31 ภ.ง.ด. 2 ก, 3 ก สำหรับแสดงภาษี และเงินได้หัก ณ ที่จ่ายทั้งหมดในรอบ ปี 2527		7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนเมษายน 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนเมษายน 30 ภ.ง.ด. 50 สำหรับภาษีเงินได้ นิติบุคคล (รอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2527)		2 ภ.ง.ด. 51 สำหรับภาษีเงินได้ นิติบุคคลครึ่งปี (รอบระยะเวลา บัญชีเริ่ม 1 มกราคม) 9 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนสิงหาคม 16 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนสิงหาคม 30 ภ.ง.ด. 94 สำหรับภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาครึ่งปี
	กุมภาพันธ์		มิถุนายน		ตุลาคม
	7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนมกราคม 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนมกราคมและออกหนังสือรับรอง ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (เงินเดือน, ค่าจ้าง) 28 ภ.ง.ด. 1 ก, 1 ก. (พิเศษ) สำหรับ แสดงภาษีและเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ทั้งหมดในรอบปี 2527		7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนพฤษภาคม 17 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนพฤษภาคม		7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนกันยายน 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนกันยายน
	มีนาคม		กรกฎาคม		พฤศจิกายน
	7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนกุมภาพันธ์ 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนกุมภาพันธ์ 31 ภ.ง.ด. 90, 91, 92 สำหรับภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาปี 2527 (วันอาทิตย์)		8 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนมิถุนายน 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนมิถุนายน		7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนตุลาคม 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนตุลาคม
	เมษายน		สิงหาคม		ธันวาคม
	1 ภ.ง.ด. 90, 91, 92 สำหรับภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาปี 2527 8 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนมีนาคม 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนมีนาคม		7 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนกรกฎาคม 15 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนกรกฎาคม 31 ภ.ง.ด. 51 สำหรับภาษีเงินได้ นิติบุคคลครึ่งปี (รอบระยะเวลา บัญชีเริ่ม 1 มกราคม) (วันเสาร์)		9 ภ.ง.ด. 1, 2, 3/ภ.ง.ด. 53 และภ.ค. 44 สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่ายเดือนพฤศจิกายน 16 ภ.ค. 40 สำหรับภาษีการค้า เดือนพฤศจิกายน

ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการค้า

ผู้ประกอบการค้าไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ย่อมมีความผิดตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนดโทษไว้ซึ่งมีความรับผิดชอบในทางแพ่งและทางอาญา ดังนี้

ความผิด	โทษทางแพ่ง	โทษทางอาญา
ผู้ประกอบการค้าโดยไม่จดทะเบียนการค้าภายใน 30 วัน นับแต่วันเริ่มประกอบการค้า หรือผู้ประกอบการค้าโดยไม่มีใบทะเบียนการค้า	ต้องเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษีตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้จดทะเบียนการค้า หรือเป็นเงิน 200 บาท ต่อเดือนแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า (มาตรา 89(1))	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 90)
การยื่นแบบแสดงรายการการค้าภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนภาษี	ต้องเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่า ของเงินภาษี (มาตรา 89(2)) และเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษี (มาตรา 89 ทวิ)	ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 35)
การยื่นแบบแสดงรายการการค้าไว้ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาด ทำให้จำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียคลาดเคลื่อนไป	ต้องเสียเบี้ยปรับอีก 1 เท่าของเงินภาษีที่เสียคลาดเคลื่อน (มาตรา 89(3))	-
กรณีผู้ประกอบการค้ามีสินค้าเกินหรือขาดจากบัญชีคุมสินค้า หรือมีสินค้าโดยไม่ทำหรือไม่ลงบัญชีคุมสินค้าซึ่งกฎหมายให้ถือว่าเป็นการขาย	ต้องเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษีจากรายรับของสินค้าที่ให้ถือว่าขายนั้น (มาตรา 89(4))	-
การไม่แจ้งย้ายสถานที่การค้า เลิก หรือโอนกิจการค้าภายในกำหนด 15 วันนับแต่วันย้าย เลิก หรือโอนกิจการค้า	-	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 90)
การไม่ขอรับใบแทนใบทะเบียนการค้าที่สูญหายภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันสูญหาย หรือไม่แสดงใบทะเบียนการค้าในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ชัดในสถานการณ์การค้า	-	ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท (มาตรา 91)
การไม่ทำบัญชีแสดงรายรับ ไม่ทำบัญชีคุมสินค้า ไม่เก็บรักษาบัญชีดังกล่าว ณ สถานการค้าเป็นเวลา 5 ปี หรือไม่แจ้งการเก็บรักษาบัญชีไว้ที่อื่น ไม่แจ้งข้อความตามคำสั่งอธิบดี	-	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 92)

ความผิด	โทษทางอาญา	โทษทางแพ่ง
ไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้จ่ายเงิน ทันทีที่รับเงิน หรือออกใบเสร็จเป็นเงิน น้อยกว่าที่รับจริง	-	ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือทั้งปรับ ทั้งจำ (มาตรา 127 ทวิ)
การไม่ทำหรือไม่เก็บรักษาต้นขั้วหรือ สำเนาใบเสร็จรับเงินไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันออกใบเสร็จ	-	ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท (มาตรา 128)
การไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี เงินได้ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด	ต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องเสีย	ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (มาตรา 35)
การหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยง การเสียภาษีอากร	-	ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 7 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 บาท ถึง 200,000 บาท (มาตรา 37)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางแสดงรายการเก็บภาษีอากรจากการขายอสังหาริมทรัพย์

(ตามประมวลรัษฎากร)

ประเภทอสังหาริมทรัพย์	จำนวนค่าใช้จ่ายที่หักได้		จำนวนเงินที่ควรรับยกเว้น	เลือกเสียภาษีความหักที่ได้จ่ายใดหรือไม่	ภาระภาษี (กรณีเลือกเสียภาษี)	เลือกเสียภาษีการค้ำหรือไม่	เสียค่าอากรในตราสารรับหรือไม่
	กรณีคำนวณภาษีหักได้	กรณีคำนวณประจำปี					
1. อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมรดกหรือได้จากการให้โดยเสน่หา	หักได้ ร้อยละ 50	หักได้ ร้อยละ 50	200,000 บาทต่อปี ภาษี เฉพาะที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด	เลือกเสียภาษีได้	ไม่เกินร้อยละ 10 ของราคาขาย	ไม่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีการค้ำ	เสียค่าอากรทุก 200 บาท หรือเศษของ 200 บาท ต่อ 1 บาท
2. อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร	หักได้เป็นการเหมา (ร้อยละ) ตามจำนวนปีที่ถือครอง	หักได้เป็นการเหมา (ร้อยละ) ตามจำนวนปีที่ถือครอง หรือหักได้ตามที่จ่ายจริง	ไม่ได้กำหนด ออกเว้นไว้	เลือกเสียภาษีได้	ไม่เกินร้อยละ 10 ของราคาขาย	ไม่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีการค้ำ	เสียค่าอากรทุก 200 บาท หรือเศษของ 200 บาท ต่อ 1 บาท
3. อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมุ่งในทางการค้าหรือหากำไร	หักได้เป็นการเหมา (ร้อยละ) ตามจำนวนปีที่ถือครอง	หักได้ตามที่จ่ายจริง (กรณีเดียว)	ไม่ได้กำหนด ออกเว้นไว้	เลือกเสียภาษีไม่ได้	ไม่มีเพดานภาษี อย่างสูง	เสียร้อยละ 3.5 (ประเภทการค้า 11.)	ได้รับยกเว้นอากร

- วิธีคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย = $\left[\frac{\text{เงินได้จากการขาย} - \text{ค่าใช้จ่าย}}{\text{จำนวนปีที่ถือครอง}} \right] \times \text{อัตรากำไร} \times \text{จำนวนปีที่ถือครอง}$
- กรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขายหรือผู้โอน ค่าจำนวนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายไว้ในอัตราร้อยละ 1 ของราคาขาย

กำหนดเวลาการออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย
(ตามมาตรา 50 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)

ประเภทเงินได้	กำหนดเวลา	ผู้ออกหนังสือรับรอง
* ¹ มาตรา 40 (1) (2)	(1) ภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป (2) ภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่ผู้ถูกหักภาษี ออกจากงาน	ผู้จ่ายเงิน
* ¹ มาตรา 40 (3) (4)	ทันทีทุกครั้งที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย	ผู้จ่ายเงิน
* ² มาตรา 40 (5) (6) (7) (8)	ทันทีทุกครั้งที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย	ผู้จ่ายเงินเฉพาะที่เป็นรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น ซึ่งจ่ายเงินให้แก่ผู้รับรายหนึ่ง ๆ ที่มี จำนวนตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป
* ¹ มาตรา 40 (6)	ทันทีทุกครั้งที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย (เฉพาะกรณีจ่ายให้แก่ผู้รับไม่มีภูมิลำเนาหรือมี ได้อยู่ในประเทศไทย)	ผู้จ่ายเงิน
* ¹ มาตรา 40 (8) เงิน ค่าซื้อพืชไร่หรือยาง ข้าว และเงินได้อื่น ๆ ที่หักภาษี ณ ที่จ่ายตาม มาตรา 3 เกรด	ทันทีทุกครั้งที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย	ผู้จ่ายเงิน

- * 1. ใช้แบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด คือ แบบท้ายประกาศอธิบดีกรมสรรพากรว่าด้วยภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 20) ถ้าจะใช้แบบอื่นจะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อน
- * 2. ใช้แบบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ แบบ บก. 28
3. การออกหนังสือรับรองต้องออกให้แก่ผู้ถูกหักภาษีจำนวน 2 ฉบับ ซึ่งความถูกต้องตรงกัน ผู้ออกจะทำสำเนาหรือคนซื้อหรือหลักฐานใดที่ใหญ่ผู้ถูกหักภาษีลงลายมือชื่อรับไว้ด้วยก็ได้
4. หน่วยราชการที่ใช้แบบเดียวกัน
5. การไม่ออกหนังสือรับรองฯ หรือออกแต่เลยเวลาที่กำหนด หรือออกไม่ครบ 2 ฉบับ หรือข้อความไม่ถูกต้องครบถ้วน มีความผิดอาญาของระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

ตารางคำนวณเงินเพิ่มภาษีกรณีผ่อนชำระภาษีอากรเป็นงวด

ตารางที่ 1 : คำนวณเงินเพิ่มจากจำนวนเงินค้างแต่ละงวดเท่ากัน

งวดที่	จำนวนภาษีตามใบแจ้งภาษีอากร			การคำนวณเงินเพิ่ม		รวมเงินที่ต้องชำระ (ภาษี+เบี้ยปรับ + เงินเพิ่ม)	หมายเหตุ
	จำนวนภาษีที่ผ่อนชำระ	แยกเป็น		อัตราเงินเพิ่ม	จำนวนเงินเพิ่มที่คำนวณได้		
		ภาษี	เบี้ยปรับ (1 เท่า)				
1.	20,000	10,000	10,000	1.5	150	10,150	อัตราเงินเพิ่มจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ต่อเดือน เช่น ค้าง 1,2,3 และ 4 เดือน เงินเพิ่มจะเป็นร้อยละ 1.5, 3.0, 4.5 และ 6.0 ฯลฯ ตามลำดับ
2.	20,000	10,000	10,000	3.0	300	20,300	
3.	20,000	10,000	10,000	4.5	450	20,450	
4.	20,000	10,000	10,000	6.0	600	20,600	
5.	20,000	10,000	10,000	7.5	750	20,750	
6.	20,000	10,000	10,000	9.0	900	20,900	
7.	20,000	10,000	10,000	10.5	1,050	21,050	
8.	20,000	10,000	10,000	12.0	1,200	21,200	
9.	20,000	10,000	10,000	13.5	1,350	21,350	
10.	20,000	10,000	10,000	15.0	1,500	21,500	
รวม	200,000			—	8,250	208,250	

ตารางที่ 2 : จำนวนเงินเพิ่มจากยอดเงินภาษีที่ค้างชำระแต่ละงวด

งวดที่	จำนวนภาษีตามใบแจ้งภาษีอากร			การคำนวณเงินเพิ่ม		จำนวนเงินที่ต้องชำระ ตามงวด		หมายเหตุ
	จำนวนเงินค้างต้นงวด	แยกเป็น		อัตราเงินเพิ่ม	จำนวนเงินเพิ่มที่คำนวณได้	ภาษีที่ผ่อนชำระ (ตามใบแจ้ง)	รวมเงินที่ต้องชำระ (ภาษี+เบี้ยปรับ + เงินเพิ่ม)	
		ภาษี	เบี้ยปรับ 1 (เท่า)					
1.	200,000	100,000	100,000	1.5	1,500	20,000	21,500	อัตราเงินเพิ่ม ร้อยละ 1.5 คงที่
2.	180,000	90,000	90,000	1.5	1,350	20,000	21,350	
3.	160,000	80,000	80,000	1.5	1,200	20,000	21,200	
4.	140,000	70,000	70,000	1.5	1,050	20,000	21,050	
5.	120,000	60,000	60,000	1.5	900	20,000	20,900	
6.	100,000	50,000	50,000	1.5	750	20,000	20,750	
7.	80,000	40,000	40,000	1.5	600	20,000	20,600	
8.	60,000	30,000	30,000	1.5	450	20,000	20,450	
9.	40,000	20,000	20,000	1.5	300	20,000	20,300	
10.	20,000	10,000	10,000	1.5	150	20,000	20,150	
รวม					8,250	200,000	208,250	

อายุความขอคืนเงินภาษีอากร

ประเภทภาษีอากร	ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	ภาษีชำระพร้อมกับการยื่นแบบ	ภาษีที่ชำระตามการประเมิน ของเจ้าพนักงาน
1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	3 ปี นับแต่วันสุดท้ายของปีที่ถูกหัก (มาตรา 63)	* 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ	* 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	* 10 ปี นับแต่วันถูกหัก	* 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ	* 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ
3. ภาษีการค้า	* 10 ปี นับแต่วันถูกหัก	* (1) 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ (2) 30 วัน นับแต่วันขายสินค้า (มาตรา 79 ทวิ วรรคท้าย)	* 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ
4. อากรแสตมป์	-	6 เดือน นับแต่วันเสียอากร (มาตรา 122)	6 เดือน นับแต่วันเสียอากร (มาตรา 122)
5. อากรมหรสพ	-	* 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ	* 10 ปี นับแต่วันที่ชำระ

* ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เขตหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเกาะที่นกอีแอ่นอยู่อาศัย พ.ศ. 2485

ชื่อเกาะ	อำเภอ	จังหวัด
เกาะเหลลกา	กิ่งอำเภอเกาะยาว อำเภอเมืองพังงา	พังงา
เกาะบีแหละ	กิ่งอำเภอเกาะยาว อำเภอเมืองพังงา	พังงา
เกาะเหลลหัง	กิ่งอำเภอเกาะยาว อำเภอเมืองพังงา	พังงา
เกาะกาทยาใหญ่	ตะกั่วทุ่ง	พังงา
เกาะหาดกาทยาน้อย	ตะกั่วทุ่ง	พังงา
เกาะพนัก	ตะกั่วทุ่ง	พังงา
เกาะหนานน้ำ	ตะกั่วทุ่ง	พังงา
เกาะลู	อำวลิ๊ก	กระบี่
เกาะมิไทร	อำวลิ๊ก	กระบี่
เกาะแตก	อำวลิ๊ก	กระบี่
เกาะจำปา	อำวลิ๊ก	กระบี่
เกาะแหลมก้าหลง		
มาหลง	อำวลิ๊ก	กระบี่
เกาะช่องหลาด	อำวลิ๊ก	กระบี่
เกาะพีพีเล	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะเป๊ะนอก	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะเป๊ะใน	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะหัวขวาน	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะบ้อดำ	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะบาตังหนึ่ง	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะค้อม	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะยวาคำบล	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะยวาทังโกล๊ะ	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะยวาทังเจ๊ะ	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะเหม๊ะอุไร	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะยานาสำใน	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะยวาทังนอก	เมืองกระบี่	กระบี่

ชื่อเกาะ	อำเภอ	จังหวัด
เกาะหลัก	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะสุรินทร์	กระบี่	พังงา
เกาะชมิลัน	กระบี่	พังงา
เกาะนมสาวน้อย	เมืองพังงา	พังงา
เกาะนมสาวใหญ่	เมืองพังงา	พังงา
เกาะไทรย์	เมืองพังงา	พังงา
เกาะปะไหล่	เมืองพังงา	พังงา
เกาะดีเหาะ	เมืองพังงา	พังงา
เกาะจาบัง	เมืองพังงา	พังงา
เกาะฮันดู	เมืองพังงา	พังงา
เกาะบุโหล่น้อย	เมืองพังงา	พังงา
เกาะบุโหล่นใหญ่	เมืองพังงา	พังงา
เกาะยากาอูดัง	เมืองพังงา	พังงา
เกาะเหลาล้าดิง	เมืองพังงา	พังงา
เกาะเหรียม	เมืองพังงา	พังงา
เกาะซากา	เมืองพังงา	พังงา
เกาะเหลาส้าหยา	เมืองพังงา	พังงา
เกาะกาหลาดใหญ่	เมืองพังงา	พังงา
เกาะกาหลาดน้อย	เมืองพังงา	พังงา
เกาะลิเป้ใหญ่	เมืองพังงา	พังงา
เกาะลิเป้เล็ก	เมืองพังงา	พังงา
เกาะตีหมู	เมืองพังงา	พังงา
เกาะเหลาบ้ำตง	กิ่งอำเภอเกาะยาว อำเภอเมืองพังงา	พังงา
เกาะกูดน้อย	กิ่งอำเภอเกาะยาว อำเภอเมืองพังงา	พังงา
เกาะกูดใหญ่	กิ่งอำเภอเกาะยาว อำเภอเมืองพังงา	พังงา
เกาะผักเบี้ย	กิ่งอำเภอเกาะยาว อำเภอเมืองพังงา	พังงา

ชื่อเกาะ	อำเภอ	จังหวัด
เกาะจาน	เมือง	ประจวบคีรีขันธ์
เกาะรัง	ปะทิว	ชุมพร
เกาะคางเสื่อ	สวี	ชุมพร
เกาะห้า	สมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะแต	สมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะพะลวย	สมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะงัวจิว	สมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะรูสิบ	ปากพูน	พัทลุง
เกาะหน้าเทวดา	ปากพูน	พัทลุง
เกาะกันตัง	ปากพูน	พัทลุง
เกาะยายโส	ปากพูน	พัทลุง
เกาะตาโส	ปากพูน	พัทลุง
เกาะพิง	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์
เกาะพาง	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์
เกาะชีกง	ปะทิว	ชุมพร
เกาะง่ามน้อย	เมืองชุมพร	ชุมพร
เกาะง่ามใหญ่	เมืองชุมพร	ชุมพร
เกาะมะพร้าว	เมืองชุมพร	ชุมพร
เกาะคา	เมืองชุมพร	ชุมพร
เกาะรังกาจิว	เมืองชุมพร	ชุมพร
เกาะคูลา	สวี	ชุมพร
เกาะยั้ง	สวี	ชุมพร
เกาะมัดหวาย	สวี	ชุมพร
เกาะหลังห้า	สวี	ชุมพร
เกาะรังปะทัด	สวี	ชุมพร
เกาะวัวเด๊ะ	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะเล่าผุ	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะคองกู	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะง่าม	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี
เกาะนกเกาะ	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี

ชื่อเกาะ	อำเภอ	จังหวัด
เกาะรังนกนอก	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะรังนกใน	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะแดง	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะเหลาหัง	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะช่าอ่า	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะผักเบี้ย	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะฮันตู	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะช่ายา	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะเหลาเหวี่ยม	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะเหลาปิเล๊ะ	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะล่าดิง	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะก้า	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะเหลาหยี	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะสำหนี่	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะขวาง	เมืองกระบี่	กระบี่
เกาะกุหฺรา	คลองท่อม	กระบี่
เกาะห้า	เกาะลันตา	กระบี่
เกาะม้า	เกาะลันตา	กระบี่
เกาะย่านเชือก	เกาะลันตา	กระบี่
เกาะลีจันหรือจิบจิบ	กันตัง	ตรัง
เกาะเกตรา	ปะเหลียน	ตรัง
เกาะเหลาเหลียง	ปะเหลียน	ตรัง

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องจัดมา แสตมป์
1. เช่าที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือแพ ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท แห่งค่าเช่า หรือเงินกินเปล่า หรือทั้งสองอย่างรวมกัน ตลอดอายุการเช่า หมายเหตุ (1) ถ้าสัญญาเช่ามิได้กำหนดอายุการเช่าให้ถือว่ามิกำหนด 3 ปี (2) ถ้าสัญญาเช่าฉบับใดครบกำหนดอายุการเช่า หรือครบกำหนด 3 ปี ตาม (1) แล้ว ผู้เช่ายังคงครอบทรัพย์สินอยู่ และผู้ให้เช่ารู้ความนั้นแล้วไม่หักทวง ทั้งนี้ได้ทำสัญญาใหม่ให้ถือว่าสัญญาเช่าเดิมนั้นได้เริ่มทำกันใหม่โดยไม่มีกำหนดอายุการเช่า และต้องเสียอากรภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ถือว่าเริ่มทำสัญญาใหม่นั้น ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร เช่าทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า
2. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ พันธบัตร และใบรับรองหนี้ ซึ่งบริษัท สมาคม คณะบุคคล หรือองค์การใด ๆ เป็นผู้ออก คิดตามราคาหุ้นที่ชำระแล้วหรือคิดตามราคาในตราสาร แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่าทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ก. โอนพันธบัตรของรัฐบาลไทย ข. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ และใบรับรองหนี้ ซึ่งสหกรณ์หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นผู้ออก	1 บาท	ผู้โอน	ผู้รับโอน

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องชำระ แสตมป์
3. เช่าซื้อทรัพย์สิน ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษ ของ 1,000 บาท แห่งราคาทั้งหมด ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร เช่าซื้อทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า
4. จ้างทำของ ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษ ของ 1,000 บาท แห่งสินจ้างที่กำหนดไว้ หมายเหตุ (1) ถ้าในเวลากระทำสัญญาจ้างทำของ ไม่ทราบจำนวนสินจ้างว่าเป็นราคาเท่าใด ให้ประมาณจำนวนสินจ้างตามสมควร แล้วเสียอากรตามจำนวนสินจ้างที่ประ- มาณนั้น (2) ถ้ามีการรับเงินสินจ้างเป็นคราว ๆ และอากรที่เสียไว้เดิมยังไม่ครบให้เสีย อากรเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้อง เสียทุกครั้งในทันทีที่มีการรับเงิน (3) เมื่อการรับจ้างทำของได้สิ้นสุดลง แล้ว และปรากฏว่าได้เสียอากรเกินไป ให้ขอคืนตามมาตรา 122 ได้ ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร สัญญาที่ทำขึ้นนอกประเทศไทย และ การปฏิบัติตามข้อสัญญานั้นมิได้ทำใน ประเทศไทย	1 บาท	ผู้รับจ้าง	ผู้รับจ้าง
5. กู้ยืมเงิน หรือการตกลงให้เบิกเงินเกิน บัญชีธนาคาร ทุกจำนวนเงิน 2,000 บาท หรือเศษ ของ 2,000 บาท แห่งยอดเงินที่กู้ยืมหรือ ตกลงให้เบิกเกินบัญชี	1 บาท	ผู้ให้กู้	ผู้กู้

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องจัดนำ แสตมป์
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร การกู้ยืมเงินซึ่งสมาชิกกู้ยืมจากสหกรณ์ หรือสหกรณ์กู้ยืมจากสหกรณ์หรือจาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร			
8. กรมธรรม์ประกันภัย (ก) กรมธรรม์ประกันวินาศภัย ทุก 250 บาท หรือเศษของ 250 บาท แห่งเบี้ยประกันภัย	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(ข) กรมธรรม์ประกันชีวิต ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่งจำนวนเงินที่เอาประกันภัย	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(ค) กรมธรรม์ประกันภัยอื่นๆ ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่งจำนวนเงินที่เอาประกันภัย	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(ง) กรมธรรม์เงินปี ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่งต้นทุนเงินปีนั้น หรือถ้าไม่ปรากฏ ต้นทุน ให้คิดทุก 2,000 บาท หรือเศษ ของ 2,000 บาท แห่ง $33\frac{1}{3}$ เท่าของ รายได้ประจำปี	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(จ) กรมธรรม์ประกันภัยซึ่งผู้รับประกัน ภัยนำไปให้ผู้อื่นประกันอีกต่อหนึ่ง	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
(ฉ) เบี้ยที่การต่ออายุกรมธรรม์ประกัน ภัยเดิม	กึ่งอัตราซึ่งเรียกเก็บ สำหรับกรมธรรม์เดิม	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกันภัย
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร (ก) การประกันภัยสัตว์พาหนะซึ่งใช้ ในการเกษตรกรรม			

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่เกี่ยวข้อง อากร	ผู้ที่ต้องชั่งน้ำหนัก แสตมป์
(ข) บันทึกร่วมกันภัยหรือกรมธรรม์ประกันภัยชั่วคราว ซึ่งรับรองจะออกกรมธรรม์ประกันภัยตัวจริงแต่ถ้าผู้ทรงจะเรียกร้องเอาสิทธิหรืออย่างอื่นนอกจากให้ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยตัวจริงแล้วต้องปิดแสตมป์เสียก่อน เช่นเดียวกับที่จะต้องปิดสำหรับประกันภัยตัวจริง” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 7 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)			
7. ใบมอบอำนาจ คือ ใบตั้งตัวแทนซึ่งมีได้กระทำในรูปลักษณะตราสาร สัญญารวมทั้งใบตั้งอนุญาโตตุลาการ			
(ก) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนกระทำกรครั้งเดียว	10 บาท	ผู้มอบอำนาจ	ผู้รับมอบอำนาจ
(ข) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนร่วมกระทำกรมากกว่าครั้งเดียว	30 บาท	ผู้มอบอำนาจ	ผู้รับมอบอำนาจ
(ค) มอบอำนาจให้กระทำกรมากกว่าครั้งเดียว โดยให้บุคคลหลายคนต่างคนต่างกระทำกิจการแยกกันได้คิดตามรายตัวบุคคลที่รับมอบ คนละ	30 บาท	ผู้มอบอำนาจ	ผู้รับมอบอำนาจ
หมายเหตุ ถ้าผู้มอบอำนาจมีหลายคน แต่มีได้เป็นผู้มีอำนาจร่วมกันแล้วมอบอำนาจในตราสารฉบับเดียวกัน ต้องคิดตามรายตัวบุคคลผู้มอบคนหนึ่งเป็นเรื่องหนึ่งตามมาตรา 108 ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร (1) ใบแต่งตั้งและใบมอบอำนาจซึ่งทนายความให้แก่เสมียนของตนเพื่อเป็นตัวแทนดำเนินคดีในศาล (2) ใบมอบอำนาจให้ออน หรือให้กระทำกรใด ๆ เกี่ยวกับสัตว์พาหนะ ตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ			

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องจัดมา แสตมป์
(3) ใบมอบอำนาจให้รับเงินหรือสิ่งของแทน (4) ใบมอบอำนาจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้มอบและใบมอบอำนาจตั้งสหกรณ์เป็นตัวแทนจัดการให้สหกรณ์ได้รับสิทธิในอสังหาริมทรัพย์			
8. ใบมอบฉันทะสำหรับให้ลงมติในที่ประชุมของบริษัท			
(ก) มอบฉันทะสำหรับการประชุมครั้งเดียว	20 บาท	ผู้มอบฉันทะ	ผู้มอบฉันทะ
(ข) มอบฉันทะสำหรับการประชุมกว่าครั้งเดียว (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	100 บาท	ผู้มอบฉันทะ	ผู้มอบฉันทะ
"9. (1) ตัวแลกเงินหรือตราสารทำนองเดียวกับที่ใช้อย่างตัวแลกเงิน ฉบับละ	3 บาท	ผู้ส่งจ่าย	ผู้ส่งจ่าย
(2) ตัวสัญญาใช้เงินหรือตราสารทำนองเดียวกับที่ใช้อย่างตัวสัญญาใช้เงิน ฉบับละ	3 บาท	ผู้ออกตัว	ผู้ออกตัว
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ถ้าตัวออกเป็นสำรับและฉบับแรกในสำรับนั้นปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้วฉบับอื่น ๆ ไม่ต้องปิดอีก แต่ต้องสลักหลังฉบับนั้น ๆ ไว้ว่า "ได้เสียอากรแล้ว" (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 14 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)			
"10. บิลออฟเลตติง หมายเหตุ ถ้าออกเป็นสำรับให้ปิดแสตมป์ตามอัตราทุกฉบับ" (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 15 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	2 บาท	ผู้กระทำตราสาร	ผู้กระทำตราสาร

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ต้องเสีย อากร	ผู้ต้องชำระ แสตมป์
11. (1) ใบหุ้นหรือใบหุ้นกู้ หรือใบรับรอง หนี้ของบริษัท สมาคม คณะบุคคลหรือ องค์การใด ๆ (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 15 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป) (2) พันธบัตรของรัฐบาลใด ๆ ที่ขายใน ประเทศไทย ทุกจำนวนเงิน 100 บาท หรือเศษของ 100 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือใบรับรองหนี้ของ สหกรณ์	5 บาท 1 บาท	ผู้ทรงตราสาร ผู้ทรงตราสาร	ผู้ทรงตราสาร" ผู้ทรงตราสาร
12. เช็ค หรือหนังสือคำสั่งใด ๆ ซึ่งใช้แทน เช็ค ฉบับละ (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 14 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	3 บาท	ผู้สั่งจ่าย	ผู้สั่งจ่าย"
13. ใบรับฝากเงินประเภทประจำของธนาคาร โดยมีดอกเบี้ย (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	5 บาท	ผู้รับฝาก	ผู้รับฝาก"
14. เลตเตอร์ออฟเครดิต (ก) ออกในประเทศไทย เงินต่ำกว่า 10,000 บาท เงินตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป (ข) ออกในต่างประเทศและให้ชำระ เงินในประเทศไทย คราวละ หมายเหตุ ตราสารเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ออก ในประเทศไทย และให้ชำระเงินในต่าง ประเทศ ต้องทำสำเนาเก็บไว้ในประ-	20 บาท 30 บาท 20 บาท	ผู้ออกตราสาร ผู้ออกตราสาร ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย	ผู้ออกตราสาร ผู้ออกตราสาร ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องชำระ แสตมป์
ประเทศไทย ส่วนการเสียอากรให้ปิดแสตมป์ บริบูรณ์เฉพาะในฉบับสำเนาคลังแล้ว นั้น” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 15 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)			
15. เช็กสำหรับผู้เดินทาง (ก) ออกในประเทศไทย ฉบับละ (ข) ออกในต่างประเทศแต่ให้ชำระใน ประเทศไทย ฉบับละ (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวล รัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 14 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	3 บาท 3 บาท	ผู้ออกเช็ก ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย	ผู้ออกเช็ก ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย”
16. ใบรับของ ซึ่งออกให้เนื่องในกิจการรับ ขนส่งสินค้าโดยทางน้ำ ทางบก และทาง อากาศ คือ ตราสาร ซึ่งลงลายมือชื่อ พนักงานหรือนายสินค้าของยานพาหนะ รับขนส่งซึ่งออกรับของดังระบุไว้ในใบ รับนั้น เมื่อไม่ได้ออกปิดออฟเลตลง ฉบับ ละ หมายเหตุ ถ้าออกเป็นสำรับให้ปิดแสตมป์ตามอัตรา ทุกฉบับ” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 9 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)	1 บาท	ผู้ออกใบรับ	ผู้ออกใบรับ
17. คำประกัน (ก) สำหรับกรณีที่มีได้จำกัดจำนวน เงินไว้ (ข) สำหรับจำนวนเงินไม่เกิน 1,000 บาท (ค) สำหรับจำนวนเงินเกิน 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท (ง) สำหรับจำนวนเงินเกิน 10,000 บาท ขึ้นไป	10 บาท 1 บาท 5 บาท 10 บาท	ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน	ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน ผู้คำประกัน

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องจัดนำ แสตมป์
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร (ก) คำประกันหนี้เนื่องแต่การที่รัฐบาลให้ราษฎรกู้ยืมหรือยืมเพื่อการบริโภคหรือการเกษตรกรรม (ข) คำประกันหนี้เนื่องแต่การที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืมหรือยืม” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)			
18. จันำ จำนวนหนี้ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท ถ้าการจำนำมิได้จำกัดจำนวนหนี้ไว้	1 บาท 1 บาท	ผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำ	ผู้รับจำนำ ผู้รับจำนำ
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร (ก) ตัวจำนำของโรงจำนำที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย (ข) จำนำอันเกี่ยวกับกู้ยืมซึ่งได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้วตามข้อ 5			
19. โบว์รับของคลังสินค้า	1 บาท	นายคลังสินค้า	นายคลังสินค้า
20. กำสั่งให้ส่งมอบของ คือตราสารซึ่งบุคคลผู้ปรากฏชื่อในตราสารนั้น หรือซึ่งบุคคลผู้นั้นตราชื่อไว้ หรือผู้ทรงมีสิทธิที่จะรับมอบสินค้าอันอยู่ในตู้หรือเมืองท่าหรือคลังสินค้าซึ่งรับเก็บหรือรับฝากโดยเรียกเก็บค่าเช่าหรือรับสินค้าอันอยู่ที่ท่าสินค้า โดยที่เจ้าของลงลายมือชื่อหรือมีผู้อื่นลงลายมือชื่อแทนในเมื่อขายหรือโอนทรัพย์สินอันปรากฏในตราสารนั้น (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 9 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)	1 บาท	ผู้ออกคำสั่ง	ผู้ออกคำสั่ง
21. ตัวแทน (ก) มอบอำนาจเฉพาะการ (ข) มอบอำนาจทั่วไป	10 บาท 30 บาท	ตัวการ ตัวการ	ตัวการ ตัวการ

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องชำระ แสตมป์
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร การตั้งตัวแทนในกรณีสหกรณ์เป็นกิจการ” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)			
22. ค่าใช้จ่ายของอนุญาตตุลาการ (ก) ในกรณีซึ่งพิพาทกันด้วยจำนวนเงินหรือราคาทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท (ข) ในกรณีอื่นซึ่งไม่กล่าวถึงจำนวนเงินหรือราคา (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 9 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)	1 บาท 10 บาท	อนุญาตตุลาการ อนุญาตตุลาการ	อนุญาตตุลาการ อนุญาตตุลาการ”
23. คู่ฉบับหรือคู่ฉีกแห่งตราสาร คือตราสารซึ่งมีข้อความอย่างเดียวกับต้นฉบับหรือต้นสัญญา และผู้กระทำตราสารได้ลงลายมือชื่อไว้อย่างเดียวกับต้นฉบับ (ก) ถ้าต้นฉบับเสียอากรไม่เกิน 5 บาท (ข) ถ้าเกิน 5 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็นสหกรณ์” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 13 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	1 บาท 5 บาท	(1) ถ้าไม่มีบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเป็นคู่สัญญาคนที่เสียอากรสำหรับต้นฉบับเป็นผู้เสีย (2) ถ้ามีบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเป็นคู่สัญญาบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งนั้นต้องเป็นผู้เสียอากร	คนเดียวกับผู้จัดทำต้นฉบับ
24. หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทจำกัดที่ตั้งต่อนายทะเบียน	200 บาท	ผู้เริ่มก่อการ	ผู้เริ่มก่อการ
25. ข้อบังคับของบริษัทจำกัดที่ตั้งต่อนายทะเบียน	200 บาท	กรรมการ	กรรมการ
26. ข้อบังคับใหม่หรือสำเนาหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัทจำกัดซึ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ตั้งต่อนายทะเบียน	50 บาท	กรรมการ	กรรมการ
27. หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วน (ก) หนังสือสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วน	100 บาท	ผู้เป็นหุ้นส่วน	ผู้เป็นหุ้นส่วน

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องชดเชา แสตมป์
(ข) หนังสือสัญญาที่แก้ไขสัญญาจัดตั้ง ห้างหุ้นส่วน (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 15 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	50 บาท	ผู้เป็นหุ้นส่วน	ผู้เป็นหุ้นส่วน"
28. ใบรับ เฉพาะตามที่ระบุต่อไปนี้ (ก) ใบรับรางวัลสลากกินแบ่งของรัฐบาล (ข) ใบรับสำหรับการ โอนหรือก่อตั้ง สิทธิใด ๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ใน เมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้น มีการจดทะเบียนตามกฎหมาย (ค) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้ เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ทั้งนี้ เฉพาะยานพาหนะซึ่งมีการจด- ทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะ นั้น ๆ ถ้าใบรับตาม (ก) (ข) หรือ (ค) มี จำนวนเงินตั้งแต่ 200 บาทขึ้นไป ทุก 200 บาท หรือเศษของ 200 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ใบรับสำหรับรายรับที่ต้องเสียภาษีการค้า ตามหมวด 4" (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 10 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)	1 บาท	ผู้ออกใบรับ	ผู้ออกใบรับ
29. แบบพิมพ์ของรัฐบาล ก. แบบพิมพ์ซึ่งกฎหมายได้กำหนดราคา ไว้ให้ปิดแสตมป์แทนราคา ข. แบบพิมพ์อื่น ๆ. ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ก. ในกรณีสหกรณ์ เทศบาล หรือ สหภาพเป็นผู้เสียอากร	ตามราคาที่กฎหมาย กำหนด 20 สตางค์	ผู้ทำตราสาร ผู้ทำตราสาร	เจ้าพนักงานผู้จ่าย แบบพิมพ์ เจ้าพนักงานผู้จ่าย แบบพิมพ์

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้องเสีย อากร	ผู้ที่ต้องชดเชา แสตมป์
“ข. แบบพิมพ์ซึ่งรัฐบาลขอรับรองให้กรอกเพื่อความรู้อของรัฐบาลโดยผู้กรอกไม่มีความผูกพันตามกฎหมายที่จะพึงต้องปฏิบัติ และแบบแสดงรายการเงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากร” (พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2502 มาตรา 58 ใช้บังคับ 5 พ.ย. 2502 เป็นต้นไป) ค. แบบพิมพ์ซึ่งนักเรียนหรือนักศึกษาใช้ตอบข้อสอบ ง. แบบพิมพ์ที่ใช้ในการฝากและถอนเงินธนาคารออมสินของรัฐบาล จ. แบบ ป.ค. 43 เรื่องขอทำการเพาะปลูกในเขตเกาะ หรือคอนในแม่น้ำโขงของกระทรวงมหาดไทย			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่เสียภาษีการค้า	อัตราภาษีร้อยละของรายรับ
1. การขายของ	การขายสินค้าชนิดดังต่อไปนี้ ชนิด 1 *“(ก) สินค้าและวัตถุดิบที่ระบุนใน (ข) และ (ค) หรือในชนิด 2 ถึงชนิด 8 หรือในประเภทการค้าอื่นแล้ว” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 มาตรา 12 ไขบังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป) “(ข) ผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบที่ได้จากการสีข้าวหรือเลื่อยไม้เฉพาะที่นำเข้าไปในราชอาณาจักร (ค) สินค้าที่ระบุนในชนิด 8 เฉพาะที่นำเข้าไปในราชอาณาจักร (ง) สินค้า และวัตถุดิบได้ตาม (ก) ซึ่งผู้ผลิตไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีตาม (ก)” (พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2508 มาตรา 22 ไขบังคับเดือนกุมภาพันธ์ 2509 เป็นต้นไป) ** ชนิด 2 (ก) ตู้เย็น ตู้ทำความเย็น เครื่องปรับอากาศ เครื่องแปรอากาศ เครื่องทำให้อากาศบริสุทธิ์ หรือสินค้าที่เรียกชื่ออย่างอื่นอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน (ข) เครื่องนวด เป่า บดหรืออบ เครื่องซักผ้าดูดฝุ่น ภู หรือขัดพื้น เครื่องหุง ต้มหรือปิ้ง เต้า หรือเตาอบ หรือเครื่องใช้อย่างอื่นซึ่งใช้กับไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิงหรือแก๊ส (ค) นาฬิกา (ง) เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องรับวิทยุ เครื่องเล่นจานเสียง เล่นเทป อัดเสียง บันทึกเสียง ขยายเสียง	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	9.0
	ผู้นำเข้า	5.0	
	ผู้นำเข้า	1.5	
	ผู้ส่งออก	2.0	
	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	30.0	
	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	20.0	
	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	20.0	
	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	30.0	

*ดูพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 54 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 8 ทวิ (ลดอัตราภาษีการค้า)

**ดูพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 54 มาตรา 9 (ลดอัตราภาษีการค้า)

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการค้า ที่มีหน้าที่เสียภาษี การค้า	อัตราภาษี ร้อยละของ รายรับ
	หรือปรับเสียง จานเสียง เทปอัดเสียง หรือสินค้าที่เรียกชื่ออย่างอื่นอันมีลักษณะทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเครื่องรับวิทยุที่มีหลอดไม่เกิน 4 หลอด หรือมีแตรนซิสเตอร์ไม่เกิน 6 แตรนซิสเตอร์อันต้องเสียภาษีตามอัตราในชนิด 1		
	(จ) เครื่องดนตรี ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเครื่องดนตรีพื้นเมืองอันต้องเสียภาษีตามอัตราในชนิด 1	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	15.0
	(ฉ) กล้องถ่ายภาพยนตร์หรือถ่ายรูป เครื่องถ่าย หรือรูป หรือเอกสารเครื่องฉายภาพหรือภาพยนตร์ เครื่องม้วนหรือตัดต่อฟิล์ม เครื่องล้าง อัด ขยายหรือพิมพ์รูปเอกสาร หรือภาพยนตร์ ฟิล์ม หรือสิ่งอื่นที่ใช้อัดหรือถ่ายรูป เอกสาร หรือภาพยนตร์ที่ยังมิได้ใช้อัดหรือถ่าย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเครื่องเอกซเรย์และฟิล์มที่ใช้กับเครื่องเอกซเรย์อันต้องเสียภาษีตามอัตราในชนิด 1	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	15.0
	(ช) สิ่งอุปกรณ์ ส่วนประกอบ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสินค้าตาม (ก) (ข) (ค) และ (ฉ).	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	15.0
	สินค้าตาม (ก) ถึง (ช) ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการแพทย์ และวิธมนตรือนุมัติให้เสียภาษีตามอัตราในชนิด 1		
	(ซ) แป้งหอม ลิปสติก ยาทำเล็บ ยาล้างเล็บ ยาขัดผม น้ำมันใส่ผม ครีมโกนหนวด ครีมล้างหน้า เครื่องสำอางอื่น เครื่องเสริมสวย หรือสิ่งใด ๆ อันมีลักษณะทำนองเดียวกัน เครื่องหอม น้ำหอม น้ำมันหอม หัวน้ำหอม หัวน้ำมันหอม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงหัวน้ำหอมและหัวน้ำมันหอม ในสภาพที่ใช้ได้เฉพาะในการผลิตสินค้าอันต้องเสียภาษีตามอัตราในชนิด 1	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต	20.0

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการค้า ที่มีหน้าที่เสียภาษี การค้า	อัตราภาษี ร้อยละของ รายรับ
	(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2516 มาตรา 3 ใช้บังคับ 12 ธ.ค. 2516 เป็นต้นไป) “(ง) ส่วนประกอบ อุปกรณ์และอะไหล่ ของสินค้า ตามประเภทการค้า 1. ชนิด 2 (ง) ที่มีลักษณะเป็น ไม้คูล ไม่ว่าจะเป็นส่วนภาครับ ภาคส่ง ภาคขยาย ภาคจ่ายกำลัง แผงวงจร หรือส่วนอื่นใด (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2523 มาตรา 3 ใช้บังคับ 17 ธ.ค. 2523 เป็นต้นไป) “ชนิด 3 (ก) คอมพิวเตอร์ พัดลมหรือเตาเร็ด ซึ่งใช้กับไฟฟ้า (ข) รถจักรยานยนต์หรือเครื่องยนต์ที่ใช้ติดกับรถ จักรยาน” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2516 มาตรา 3 ใช้บังคับ 12 ธ.ค. 2516 เป็นต้นไป) “ชนิด 4 (ก) รถยนต์นั่ง (ข) รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคน” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2516 มาตรา 3 ใช้บังคับ 12 ธ.ค. 2516 เป็นต้นไป) ชนิด 5 (สุรา ยกเว้นภาษีการค้าโดยพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 8 ทวิ) “ชนิด 8 สมุด เอกสาร หรือสิ่งตีพิมพ์ ชนิด 7 (ก) ทองคำ ทองคำขาว ทองขาว เงิน นาก ส่วน	ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต ผู้ขายทอดแวก ผู้ขายทุกทอด	20.0” 15.0 12.0 40.0* 1.5 3.0

*ดูพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 54 มาตรา 10 (ผลิตในราชอาณาจักรลดอัตราจัดเก็บร้อยละ 30.0)

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการค้า ที่มีหน้าที่เสียภาษี การค้า	อัตราภาษี ร้อยละของ รายรับ
	ผสมของวัตถุตั้งกล่าว สินค้าที่ทำด้วยวัตถุตั้งกล่าว รวมทั้งสิ่งทำเทียมวัตถุหรือสินค้าตั้งกล่าวด้วย (ข) เพชร พลอย หับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิล เพทาย ไพฑูรย์ หยก ไข่มุก อัญมณีที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน สินค้าที่ทำด้วยวัตถุตั้งกล่าว รวมทั้งสิ่งทำเทียมวัตถุหรือสินค้าตั้งกล่าวด้วย (ค) ของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการค้าของเก่าเฉพาะที่เป็นวัตถุโบราณหรือศิลปวัตถุ” (พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2508 มาตรา 22 ใช้บังคับเดือนกุมภาพันธ์ 2509 เป็นต้นไป) ชนิด 8 (ก) แร่โลหะหรือสินแร่โลหะทุกชนิด นอกจากมังกานีส แต่ไม่รวมถึงวัตถุประดิษฐ์จากแร่โลหะหรือจากสินแร่โลหะอันต้องเสียภาษีตามอัตราในชนิด 1 (ข) ยางแผ่นหรือยางชนิดอื่นอันผลิตขึ้น หรือได้มาจากส่วนใด ๆ ของต้นยางพารา แร่หรือสินแร่มังกานีส ไม่ว่าจะเป็โลหะหรือโลหะ แต่ไม่รวมถึงวัตถุประดิษฐ์จากยาง จากแร่หรือสินแร่ดังกล่าว อันต้องเสียภาษีตามอัตราในชนิด 1” (พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2513 มาตรา 18 ใช้บังคับ ๒๕ ธ.ค. 2513 เป็นต้นไป) ชนิด 9 (ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2508 มาตรา 23 ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2509 เป็นต้นไป) การทำกิจการดังต่อไปนี้ ชนิด 1* การสีข้าวเจ้าหรือข้าวเหนียว	ผู้ส่งออก ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการกิจการ	4.0 1.5 3.5*

*2. โรงสีและโรงเลื่อย

ดูพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 54 มาตรา 10 ตี (ลดอัตราจัดเก็บร้อยละ 1.5)

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการค้า ที่มีหน้าที่เสียภาษี การค้า	อัตราภาษี ร้อยละของ รายรับ
3. การขายหลักทรัพย์	ชนิด 2 การเลื่อยไม้ทุกชนิด” (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 206 พ.ศ. 2515 ข้อ 18 ใช้บังคับเดือนกุมภาพันธ์ 2515 เป็นต้นไป) การขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2521 มาตรา 10 ใช้บังคับ 26 ก.ค. 2521 เป็นต้นไป)	ผู้ประกอบการกิจการ ผู้ขาย	4.0 0.10”
4. การรับจ้างทำของ	การรับจ้างทำของรวมทั้งการขายส่วนประกอบและ วัสดุพลอยได้และการให้บริการดังต่อไปนี้ ชนิด 1 (ก) การรับพิมพ์ เย็บสมุด เอกสาร หรือทำปก (ข) การรับถ่าย ล้าง อัด หรือขยายรูป การทำบล็อก การถ่ายทำหรือสร้างภาพยนตร์ (ค) การปลูกสร้างหรือการก่อสร้างทุกชนิด (ง) การรับโฆษณาด้วยวิธีการทุกชนิด (จ) การรับตัด ดัด แต่งผม หรือตกแต่งร่างกาย (ฉ) การรับจ้างทำของอย่างอื่น (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 มาตรา 5 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป) ชนิด 2 การให้บริการในสถานอาบน้ำ นวดหรืออบตัวตาม กฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือสถานนวดหรืออบ ตัวอย่างอื่น” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2521 มาตรา 18 ใช้บังคับเดือนกุมภาพันธ์ 2522 เป็นต้นไป)	ผู้รับจ้าง ผู้ประกอบการกิจการ	3.0” 10.0
5. การให้เช่าทรัพย์สิน	การให้เช่าทรัพย์สินที่มีเชื้อเพลิงหรือแก๊สสำหรับใช้ ดังต่อไปนี้	ผู้ให้เช่า	2.5

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่เสียภาษีการค้า	อัตราภาษีร้อยละของรายรับ
	ชนิด 1 เทป แผ่นหรือสิ่งใด ๆ ที่บันทึกภาพและเสียงแล้ว การให้เช่าทรัพย์สินตามชนิด 1 หมายความรวมถึงการรับจ้างบันทึกภาพและเสียงลงในเทป แผ่นหรือสิ่งดังกล่าว การรับเป็นสมาชิกเพื่อสิทธิในการใช้เทป แผ่น หรือสิ่งดังกล่าว การขายเทป แผ่น หรือสิ่งดังกล่าว ซึ่งผู้ประกอบการค้ามิได้บันทึกภาพและเสียงเอง ชนิด 2 ทรัพย์สินอื่น ๆ การทำคลังสินค้า การรับฝากทรัพย์สิน การให้บริการเกี่ยวกับการเก็บสิ่งของต่าง ๆ ในห้องเย็น หรือการให้ใช้สถานที่จอดรถ”		
8. คลังสินค้า	(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2527 มาตรา 26 ใช้บังคับเดือนพฤษภาคม 2528 เป็นต้นไป)	ผู้ประกอบการกิจการ	2.5
7. โรงแรมและภัตตาคาร	การทำกิจการดังต่อไปนี้ (ก) ในที่คลับหรือคาบาเรต์ (ข) โรงแรม สำหรับรายรับในเดือนภาษีเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 30,000 บาท สำหรับรายรับในเดือนภาษีเฉพาะส่วนที่เกิน 30,000 บาท (ค) ภัตตาคารที่มีหญิงบำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอน หรือมีบริการนวดให้แก่ลูกค้า	ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการ	15.0* 10.0 15.0** 15.0

ดูพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 54 มาตรา 10 ทวิ (ลดอัตราจัดเก็บร้อยละ 10.0)*

ดูพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 54 มาตรา 10 จัตวา (ลดอัตราจัดเก็บร้อยละ 10.0)**

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการค้า ที่มีหน้าที่เสียภาษี การค้า	อัตราภาษี ร้อยละของ รายรับ
	(ง) วัตถุประสงค์อื่นนอกจาก (ค) สำหรับรายรับในเดือนภาษีเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 5,000 บาท สำหรับรายรับในเดือนภาษีเฉพาะส่วนที่เกิน 5,000 บาท (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2521 มาตรา 19 ใช้บังคับเดือนภาษีมกราคม 2522 เป็นต้นไป)	ผู้ประกอบการกิจการ	2.0 7.5"
"8. การขนส่ง	การรับขนไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ หรือการรับจ้าง ด้วยยานพาหนะ	ผู้รับจ้าง	2.0
	(ก) การรับขนคนโดยสาร (ข) การอื่นนอกจาก (ก)	ผู้รับจ้าง ผู้รับจ้าง	2.0 0.5"
9. โรงรับจำนำ	(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2524 มาตรา 7 ใช้บังคับ 31 มีนาคม 2524 เป็นต้นไป)	ผู้ประกอบการกิจการ	2.5
10. นายหน้า และตัวแทน	การรับจำนำตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ การรับทำการเป็นนายหน้า ตัวแทน ผู้ทอดตลาด หรือรับจัดธุรกิจให้ผู้อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในประเภท การค้าอื่นแล้ว	นายหน้า ตัวแทน ผู้ทอดตลาดหรือ ผู้ให้บริการ	5.5
11. การค้าอสังหาริมทรัพย์	การขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหว่าไร	ผู้ขาย	3.5
12. ธนาคาร	การออมเงินที่มีชื่อของรัฐบาล การธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือ กิจการของผู้ที่ประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคาร พาณิชย์ เช่น ให้กู้ยืมเงิน ค้ำประกัน แลกเปลี่ยน เงินตรา ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือรับส่งเงินไป ต่างประเทศด้วยวิธีต่าง ๆ รวมทั้งกิจการโพงกวนหรือ ช่วยตัว "ชนิด 1 ดอกเบี้ย ส่วนลด ค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือกำไร	ผู้ประกอบการกิจการ	3.0

บัญชีอัตราภาษีการค้า

ประเภทการค้า	รายการที่ประกอบการค้า	ผู้ประกอบการค้า ที่มีหน้าที่เสียภาษี การค้า	อัตราภาษี ร้อยละของ รายรับ
18. ประกันภัย	ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ จากการซื้อหรือขายตัวเงิน ชนิด 2 กำไรก่อนหักรายจ่ายใด ๆ จากการแลกเปลี่ยนหรือ ซื้อขายเงินตรา การออกตัวเงิน หรือการส่งเงินไป ต่างประเทศ (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2527 มาตรา 27 ใช้บังคับเดือนกุมภาพันธ์ 2528 เป็นต้นไป)	ผู้ประกอบการ	15.0"
	การทำกิจการดังต่อไปนี้ _____ ชนิด 1 การรับประกันชีวิต	ผู้รับประกันภัย	2.5
	ชนิด 2 การรับประกันภัยอย่างอื่น การกระทำกิจการดังต่อไปนี้ _____	ผู้รับประกันภัย	3.0"
	(ก) การจัดฉายภาพยนตร์ หรือการแสดงหรือการเล่น อย่างอื่น โดยมีการฉายภาพยนตร์ด้วย	ผู้ประกอบการ	15.0
	(ข) การจัดให้มีการแข่งม้า แต่ไม่รวมถึงการรับพนัน ม้าแข่ง	ผู้ประกอบการ	20.0"
	(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2527 มาตรา 28 ใช้บังคับเดือนกุมภาพันธ์ 2528 เป็นต้นไป)		

หมายเหตุ เสียภาษีท้องถิ่น (ภท.-รช.-รว.) เพิ่มอีก ร้อยละ 10.0 ของภาษีการค้าด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทการค้าที่ต้องกำหนดรายรับ

1. ภัตตาคาร ในที่ลับ โรงแรมที่ไม่ใช่โรงแรมชั้นหนึ่ง สถานบริการอาบอบนวด
2. คัดเย็บเสื้อผ้าและผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป
3. คัดผม- คัดผม
4. อู่ซ่อมรถยนต์
5. โรงพิมพ์ โรงงานกลองกระชาย
6. เพชรพลอย
7. ถ่านล้างอัด ขยายรูป
8. ตรวจสอบสายตา ซ่อมนาฬิกา แวนคา
9. โรงงานทอผ้าขนาดเล็ก
10. รับจ้างซ่อมเครื่องใช้เครื่องกล
11. รับจ้างกลึงไม้หล่อหลอม ชักเชื่อม บั๊กกรี ชุบโลหะ
12. รับโฆษณาด้วยวิธีการทุกชนิด
13. รับจ้างซ่อมทำคกแต่ง เฟอร์นิเจอร์
14. รับจ้างทำและผลิตที่นอน คัดคั่งผ้าปูม่าน
15. รับจ้างเผ่ายาม
16. รับจ้างซักรีดเสื้อผ้า
17. รับจ้างทำทองรูปพรรณเจียรไนพลอย
18. รับบริการคิกคังประปา
19. การให้เช่าทรัพย์สิน (รถแท็กซี่)

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามชุดที่ 1

แบบสอบถามนี้ ทำขึ้นเพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการบริหารภาชีอาหารของกรมสรรพากร" โดยมุ่งประมวลความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ จึงขอให้คุณได้โปรดกรอกแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่สุด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ก. หมวดทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง กอง(ใช้ตัวย่อ)...../สพท.....
2. อายุ ต่ำกว่า 25 ปี 26-35 ปี 36-45 ปี มากกว่า 45 ปี
3. การศึกษา ประโยคมัธยมศึกษา - ประโยควิชาชีพชั้นสูง
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในประเทศ ต่างประเทศ
 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในประเทศ ต่างประเทศ
4. ท่านทำงานในกรมสรรพากรมาเป็นเวลา
 ต่ำกว่า 2 ปี 2-5 ปี 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี

ข. หมวดความคิดเห็นเกี่ยวกับหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่

1. ท่านเห็นว่าการจัดสายงานการปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่านเหมาะสมหรือไม่
 เหมาะสม มีลักษณะซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นอยู่บ้าง ไม่เหมาะสม
2. หน่วยงานของท่านมีการวางแผนในการปฏิบัติงานหรือไม่
 มี ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 4)
3. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานด้วยหรือไม่
 มี ไม่มี เพราะ .....
4. การประเมินผลการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ท่านเห็นว่ามีเหมาะสมเพียงใด
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม เพราะ .....
5. สิ่งจูงใจหรือขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในปัจจุบันมีเพียงพอหรือไม่
 เพียงพอ ไม่เพียงพอ เพราะ .....

ค. หมวดความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่งานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

1. ท่านได้รับหน้าที่และความรับผิดชอบเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่านหรือไม่
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม เพราะ .....
2. ปริมาณงานที่ท่านได้รับมอบหมายนั้นเป็นเช่นไร
 ปริมาณมากเกินไป เหมาะสมแล้ว ปริมาณน้อยเกินไป

3. ในการปฏิบัติงานของท่าน ท่านเกิดปัญหาในด้านการทำงานในข้อใดบ้าง (โปรดเรียงลำดับ)
- การประสานงานกับหน่วยงานภายในกรมสรรพากรไม่ดีเท่าที่ควร
  - การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกกรมสรรพากรไม่ดีเท่าที่ควร
  - การประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานไม่ดีเท่าที่ควร
  - การประสานงานกับผู้บังคับบัญชาไม่ดีเท่าที่ควร
  - อื่น ๆ ระบุ .....
4. สิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของท่านมีเพียงพอหรือไม่
- เพียงพอ (ข้ามไปตอบข้อ 6)
  - ไม่เพียงพอ
5. ท่านเห็นว่าหน่วยงานของท่านยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านใดบ้าง
- วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ
  - เครื่องใช้สำนักงาน
  - ยานพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
  - สถานที่ทำงานมีคุณภาพดีเกินไป
  - อื่น ๆ ระบุ .....
6. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของท่าน มีความรู้ความสามารถเพียงพอหรือไม่
- เพียงพอ (ข้ามไปตอบข้อ 8)
  - ไม่เพียงพอ
7. ท่านคิดว่าควรที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ระดับใด
- ระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
  - ระดับหัวหน้างาน
  - ทั้ง 2 ข้อ
8. ท่านคิดว่าหลักสูตรการฝึกอบรมของศูนย์ฝึกอบรมเท่าที่ผ่านมา เหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงานท่านหรือไม่
- เหมาะสม (ข้ามไปตอบข้อ 10)
  - ไม่เหมาะสม
  - ไม่ทราบ
9. ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านมีความต้องการในการฝึกอบรมในด้านใด (ตอบเรียงตามลำดับความสำคัญ)
- ความรู้ด้านการวางแผน
  - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายตามประมวลรัษฎากร
  - ความรู้เฉพาะด้านเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ
  - อื่น ๆ ระบุ .....
10. ขั้นตอนในการปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นอย่างไร
- มากแต่ไม่เป็นอุปสรรค
  - มากจนเป็นอุปสรรค
  - น้อยแต่ไม่เป็นอุปสรรค
  - น้อยจนเป็นอุปสรรค
  - อื่น ๆ ระบุ .....

ง. หมวดความเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกรมสรรพากร

1. ท่านคิดว่า การแบ่งส่วนราชการของกรมสรรพากรในปัจจุบัน (เฉพาะส่วนกลาง) มีความเหมาะสมเพียงใด

เหมาะสม   ไม่เหมาะสม เพราะ .....
2. ท่านพอจะทราบถึงสาเหตุที่กรมสรรพากรไม่สามารถจัดเก็บภาษีอากรได้ตามเป้าหมายหรือไม่

ทราบ   ไม่ทราบ (ข้ามไปตอบข้อ 4)
3. ท่านคิดว่ามีสาเหตุมาจากอะไร (ตอบเรียงลำดับหมายเลขตามความสำคัญ)

ผู้เสียภาษียังมองไม่เห็นประโยชน์ที่ได้รับตอบแทนจากภาษีอากรที่จ่ายไปเท่าที่ควร

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ

งบประมาณในการจัดเก็บภาษีอากรไม่เพียงพอ

ขาดความร่วมมือจากหน่วยราชการที่ช่วยจัดเก็บภาษีอากรให้

ขาดแคลนกำลังในการจัดเก็บภาษีอากร

ระบบการควบคุมผู้เสียภาษีไม่ดี

กรมยังไม่สามารถสร้างความสมัครใจในการยินยอมให้เสียภาษีอากรได้

ผู้เสียภาษีขาดความสำนึกในการเสียภาษีอากร จึงพยายามหลีกเลี่ยงและหลบหลีกการเสียภาษี

โปรดระบุแนวทางในการแก้ไขโดยสังเขป

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความต่อไปนี้

ก. "การบริหารภาษีอากรของกรมสรรพากรในปัจจุบัน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากยังขาดการพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการบริหารภาษีอากร"

เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย

โปรดระบุเหตุผล .....

.....

ข. "การกระจายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการปฏิบัติการไปยัง ส.พ.ท. จะทำให้การบริหารภาษีอากรของกรมสรรพากร ในด้านการจัดเก็บภาษีอากรและการให้บริการแก่ประชาชนดีขึ้น"

เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย

โปรดระบุเหตุผล .....

.....

แบบสอบถามชุดที่ 2

แบบสอบถามนี้ ทำขึ้นเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการบริหารภาวะอากาศของกรมสรรพากร" โดยมุ่งประมวลความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี จึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่สุด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม

1. เพศ   ชาย   หญิง
2. อายุ   ต่ำกว่า 25 ปี   26-35 ปี   36-45 ปี   มากกว่า 45 ปี
3. ประกอบการคาประเภท .....
4. ประกอบการคามาเป็นระยะเวลาประมาณ .....ปี

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางด้านภาวะอากาศ

1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการชำระภาวะอากาศตามประมวลรัษฎากรเพียงใด
 ทราบเป็นอย่างดี   ทราบบ้าง   ไม่ทราบเลย (ข้ามไปข้อ 3)
2. ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการชำระภาวะอากาศจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศึกษาจากสถานศึกษา
- จากการประชาสัมพันธ์ของกรมสรรพากร
- จากการแนะนำของเจ้าหน้าที่ ที่ออกไปสำรวจ
- จากสำนักงานบัญชี
- อื่น ๆ ระบุ .....

3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานภาวะสรรพากร เขตพื้นที่ (ตอบได้มากกว่า 1

- ได้รับความสะดวกในการติดต่อเนื่องจากอยู่ใกล้ภูมิจำเนา
- ได้รับความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีอากรเพิ่มขึ้น
- ก่อให้เกิดความยุติธรรมในการเสียภาษีอากร
- อื่น ๆ ระบุ .....

4. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ เป็นอย่างไร

- ให้คำแนะนำในการชำระภาษีเป็นอย่างดี
- เจ้าหน้าที่ไม่สามารถให้คำแนะนำได้เนื่องจากขาดความรู้
- เจ้าหน้าที่ไม่คอยให้คำแนะนำใด ๆ
- อื่น ๆ ระบุ .....

5. ในการมาติดต่องานกับเจ้าหน้าที่ในแต่ละครั้ง ท่านใช้เวลาประมาณ ..... ชม.

ค. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารภายในของกรมสรรพากร

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับวิธีการกำหนดรายรับขั้นต่ำของกรมสรรพากร

เห็นด้วย เพราะ.....

ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการที่เจ้าหน้าที่ออกไปพบกับผู้เสียภาษีเพื่อให้คำแนะนำในการชำระภาษีและจดทะเบียนการค้า

เห็นด้วย เพราะ.....

ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

3. ท่านเคยถูกกรมสรรพากรออกหมายเรียกตรวจสอบหรือไม่

เคย ไม่เคย เพราะ.....

4. กรณีเคยถูกหมายเรียกตรวจสอบ ท่านเห็นว่าวิธีการตรวจสอบของกรมสรรพากรเหมาะสมหรือไม่

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม เพราะ.....

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับบทลงโทษผู้เสียภาษีในด้านการเสียเงินเพิ่มและเบี้ยปรับ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

6. ท่านมีความเห็นอย่างไรกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ

6.1 การให้คำแนะนำกับผู้เสียภาษี

6.2 การอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี

6.3 การเปิดโอกาสให้ผู้เสียภาษีโต้แย้งเหตุผล

6.4 การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เสียภาษี

.....

ประวัติการศึกษา

นางสาวนงพงา บุญเปี่ยม เกิดเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2500
ที่ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2)
สาขาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ จากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยการเคหะ ในปีการศึกษา 2522
ปัจจุบันปฏิบัติราชการอยู่ในตำแหน่งนักวิชาการภาษี 4 ฝ่ายวางแผนและระบบ กองนโยบาย
และแผน กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย